

Foiă enciclopedică literară lunară.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria 12 corône
 Pentru România și străinătate . . . 17 franci

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de 3 ori ce conțin cam 150
 cuvinte 6 corône; până la 200 cuvinte 8 corône
 și mai sus 10 corône.

Tot ce privesce foiă să se adreseze la Redacțiunea și administrațiunea Revistei Ilustrate în Șoimuș
 p. u. Nagy-Sajó.

După legea cea mai înaltă.

O istorie din Podolia, de Carl Emil Franzos. (Trad. de I. P. Reteganul.)

(Urmare.)

Domnul Florian Bolwinsky nu numai că e un om gros și tare, el e și un om brav totodată. Și de ore ce el nu făcea nimerei ceva rău, nu se nici temea de nimenea, afară de economă lui, cu toate că nici acesteia nu-i făcea nici când ceva rău. Un om brav, dar totuși are și el o mare greșelă, bagsemă om fără greșele nici n'a esistat; el spunea tot ce a pățit, mai adăugând câte ceva. Acest din urmă provenia ori din naturala lui fantasiă, ori din vinul cel mult. Și astfel experimentă judele de cerc în ziua următoare, când se află în »casină« numai cu domnul Florian, cum domna Chane eră între un riu de lacrimi mărturisii Prea onorabilului ce-i zace la inimă, adecă amorul față de domnul Negrusz, acel amor nebun și orb, care o consumă, care pôte se o ducă la nebuniă, de nu chiar la sinucidere. Și această istorie nu o eneră domnul Florian așa de scurt și precis, cum v'o spun eu aci, ci cu colorii drastice a tuturor incidentelor, cu mici întreruperi de »hohoho« și »pricepi dta!«

Aceste întreruperi erau necesare ca se-i pôtă veni Prea stimatului respirarea. Căci judele de cerc nu-l întrerupea de loc. El sta tăcut și serios și numai din când în când scotea preste

buze un zimbet lin, sarcastic. Zimbetul acesta era tare neplăcut domnului Florian Bolwinsky și de câte ori se arăta, totdeauna devenia dlui cam confuz și se ostentia, a alunga acesta perplesitate prin repetarea coloriturilor drastice. »Si ce dicită la aceste?« întrebă în fine resuflând din greu.

»Ce dicit eu?« întrebă judele de cerc, nimic nu dicit, compățimesc talentul dta poetic; Mickiewicz e un idiot față de dta!«

»Cum? Ce? — hohoho! mie-mi vine a crede că dta nimic nu crești din cele spuse de mine! O, stimabile domn de Negrusz, o stimabile domn binevoitor, prin ce merit eu acesta? M'ai aflat cândva cu vre-o minciună? Și apoi — ce așa avea eu de acolo? Nu — pe onore! — e adevăr, purul adevăr. Pe onore! Te asigur — mi-a fost milă de biata muere — se stinge, se topește de amor cătră dta. Nici când n'am mai vedut o așa iubire, eu, eu, eu care totuși — hohoho! Mă înțelegi? cunosc muerile! Se stinge, se topește. — Și acum te întreb, ce se-i sciu spune? Nathan e dus de acasă — pricepi-mă dta? e dus pe trei săptămâni — hohoho! Muerea . . .

Biserica gr.-cat. din Șoimuș.

»Domnule Bolwinsky,« îl întrerupse judele de cerc, depuse gazeta, care până-ntr'aceea o resfoia și se ridică, »ce dta ca nobil, voesci a propune muerei jidanului Silberstein în absența lui, trebuie se fac eu de hatârul meu. Dar eu din parte-mi, eu ași avea se-ți spun ceva, domnule Bolwinski. Dacă n'ași sci că întregul roman, ce mi l'ai enerat, e o minciună încornorată . . .«

»Domnule Negrusz . . .«

»Eu repetez: minciună dintr'u început până-n sfârșit; de-ai pășit dta în adevăr ca mijlocitor unui divorț, atunci din minuta acésta întrerup vorba cu dta, nu mai stau în societatea dtale. Dar dta ai făcut numai o glumă de felul dtale, domnule Bolwinski, care firesce nu e a mea. Eu nu conced glume cu onórea astorfel de persóne onorabile, cum e bună óră și părechia asta de ovrei. Și de aceea te recerc serios, se nu continu-i gluma, și dacă dta voesci a continua cu astfel de glume nesărate, atunci îți caută alți ómeni, nu pe mine . . .«

Domnul Florian e afară de sine. Domnul acest onorabil avea nu-i crede nimic și-i strică totă gluma cea ingeniosă. Dar acésta s'ar mai putea schimba. Domnul Florian e în acésta privință un probat răbduriu: nici alți ómeni nu-i mai credeau nimic. Dar omul acesta merge așa departe, cât tot lucrul îl ea în serios, chiar tragic! El aduce la tăcere pe onorabilul, ca pe un școlar mic. Așa ceva nu-i de suferit — e în contra onórei. Aci nu-i posibilă coregerea. Și de aceea se ridică oblu-n sus, își desfăcú mâinile-n laturî și strigă cu un ton cu care de altcum era deprins a striga la creditorî lui cerbicoși:

»Te întreb, cu cine vorbești înțelegi-mă? cu cine vorbești, te întreb! Așa dară dta nu-mi răspundî. Respect, trebuie se te rog frumos, respectul cuvenit! Mai auditu-s'a așa ceva? Chane acésta e o amoresată, o ne bună . . .«

»Tăcere!«

Fluerând ca o săgétă vine sunetul și taie vorbirea împunătorî. Onorabilul privesce spre ușă, și-și lasă mâinile repede în jos devenind palid ca păretele. Dar judeului de cerc îi veni o roșetă deschisă-n obraz.

»Tăcere!« demândă frumoasa dómna încă odată și amenință cu mâna pe grosul onorabil ce tremura ca varga. Ea sta cătu-i de mare în ușa deschisă, palidă dar superbă și frumoasă. . .

Onorabilul își ținea capul plecat și buza din jos îi atârna ca la oi, când presimt tempestate. Dómna închise ușa după sine și se apropia de ambîi domni. »Dta . . . ai . . . pândit,« murmură bătrânul forțându-se se ridă.

»Eu n'am pândit,« răspunsă dómna Chane foarte resolută. »Ddeu îmi e mărturie, — eu nici nu am năravul de a asculta, ce vorbesc domniî aci, nici nu mă împortă. Dar avui de căutat în prăvălie nesce scortșóre chiar aci lângă ușă, și astfel a trebuit se aud totă vorba. Imi fu foarte greu, și-mi e și mai greu — aci-i trecu o roșată ferbinte preste frunte și obraz — și mai greu imi e, că trebuie se vorbesc eu însēmî în afacerea asta. Dar Nathan al meu nu e acasă. Așa dară însēmî sunt silită, domnule Bolwinski, să-ți spun în față, că dta ești un om reu. Eu am întrebat chiar erî pe bărbatul meu, de cumva . . . domnul jude de cerc e superb, de óre ce nu vorbește cu mine, precând ceialalți domni vorbesc. Eu n'am đis'o aceea nici cu o intențiune rea și de aceea domnule Bolwinski se-ți fie rușine . . .«

Domnul Bolwinski făcú, după cum i se demândă, se rușină. Buza cea din jos îi atârna și mai tare și nu-și ridică privirile. Domnul Negrusz însē sta oblu înaintea dómnei și-i privea în față fără de a clintî din ochi. Póte nu e bine, că el ia în apărare pe superba și víia frumșetă, el, care totuși iubesc »numai pe o mórtă.«

»Domnului jude de cerc«, continuă dómna Chane roșindu-se, domnului jude de cerc îi mulțamesc frumos, căci s'a întrepus pentru noi, pentru Nathan adecă și pentru mine. Și, și dacă nu vrea domnul jude de cerc se vorbescă cu mine, totuși vorbesc eu cu d-lui și-i spun: D-ta ești un om bun, brav, și ómenî au drept, când te laudă, îți mulțamesc domnule jude!«

Nici judele de cerc nu află vre-un răspuns, ca și onorabilul domn, și mai că și el aruncă privirile în pământ. Apoi își luă pālăria și făcú dómnei un compliment mut și fórté respectuos și merse acasă.

Económa lui, care-l iubea ca totă lumea, e adî neconsolabilă. El de comun are un apetit bun, dar adî de abea de atinge prânzul, cât mai așa luă bucatele de pe mésză, cum le și puse. Și afară de aceea atât era el de nu sciu cum, nu ca de altă dată.

Și dilele veniau și treceau, și încet cu încetul se încinse între două inimî curate și bune o legătură, care era păcătóșă și criminală înaintea lui Dumneđeu și a ómenilor.

Pro forma n'a avut nici o urmare incidentul din casină. Cel mult, că domnul Florian de Bolwinski în diua aceea nu și-a mai beut porțiunile în casină, ci la el acasă, dar spre consolare le-a duplicat, vedî bine, se uite amăriciunea nemeritată ce a gustat'o. Dar numai decât în diua a dóua apărú și el la un apertorium în locul comun — mergēnd firesce prin prăvălia pre lângă dómna negustorésză. Și domnul de Negrusz apărú ca de comun punct la amiăđă-dî. Dar — acum nu mai era de mirat. Aprópe neesplícabil este însē că între ei și Chane nu s'a făcut nici o schimbare; gândeai că nimic nu s'a întēplat erî. Domnul Bolwinski continuă glumele lui ca și mai nainte, și numai dacă ea nu-i răspundea absolut nimic, atunci mult de-i dicea: »Hohoho! cât de superbă! De aceea tot rămân eu amorisat în dta, hohoho!« Și domnul Negrusz trece pre lângă ea cu un compliment mut, ca și mai înainte.

De ce?

Dacă cineva voesce a se minți pe sine însuși, îi succede. »Eu nu o fac,« își đicea el, »ca se nu dau ocasiune bătrânului guraliv la împunsăturî și glume nesărate«. Dar el vedea bine, că nu acésta e adevērata causă. Și câte odată era atât de copiláros, de a se supēra pe frumoasa damă, de óre ce ea se-ncercă a-i seduce inima cea onestă de a se înșela pe sine însēși. Și ce era adecă adevērata causă? Nu era »sfială«, ce i-o pusese-n spate Emilia cea voluptosă, pentru că el întrelăsa de a-i mai întinde mâna la întâlnire, după ce aceea i-o strânsă atât de tare odată. Nici era »nepăsarea față de secsul frumos,« cu care-l încusau cele trei grații ale domnului inspector de dare. El nu era sficios, de óre-ce un om onest nu are de ce se sfi, ér în cea ce privesce »nepăsarea«, ah! icona frumosului, ce era imprimată în mod duplu în frumoasa damă, făcúră asupra lui o înriurire mult mai adēncă, de cum ar fi voit. Dară — compătımirea onorabilului domn făcú asupra lui o așa înriurire singulară față de dama, ce până atunci îi era străină, încat trebuia să-și sferme mult mintea, cum se începă cu ea la vorbă. Dar ér se lăsa de acel propus. »Ce aș sci eu adecă și vorbí cu ea?« Afară de aceea se tugeta așa: N'am se vorbesc cu ea, se nu mai dau materiă de vorbă la baba cea de Florian, și de altcum ce aș sci eu vorbí cu ea! Și este chiar neces ca eu se vorbesc cu ea?« El simți totuși, cum se înșală însuși pe sine și cât de nepotrivită era tăcerea lui. Și după ce trecú sēptēmână după sēptēmână și cu aceea crescú imposibilitatea de ași repara erórea, cu atât mai torturátóre i era trecerea cea mută ce o făcea đilnic, pre lângă frumoasa damă, și totuși — nu se putea altcum. Și dómne, mult ar fi dat, se scie el, că ce đice ea la tóte aceste!?

Ce đice ea!?

La nime n'a spus ea nici un cuvēt, nici chiar la Nathan. Înainte de scena aceea l'ar fi întrebat fórté liniștită, chiar în prezența vr'unui străin, acum însē numai cuteza. Chiar și fapta eroică a dlui Florian i-o retăcú, când veni acasă, după absență de vre-o lună, în afaceri comerciale. »De ce se l supēr?« se escusa ea însēși pe sine, dar în realitate simțea, că numai de aceea tănuia ca se nu supere tot odată și pe judele de cerc. O sfială nespusă o reținea dela așa ceva. Tocmai de óre ce ea ținea atât de mult la el, tocmai de aceea nu putea vorbí despre aceea. Și ea atăta-și sfărma mintea cu aceea și mai în totă diua eșia la alt rezultat. Nu e chiar frumos dela el, că nu mă-nvrednicesce nici de o vorbă.

acum, după ce suntem cunoscuți; séu: »Crede dóră acest onorabil creștin că eu aivea sunt amoresată în el? și astfel vrea se-mi demustre, că-s o nimică față de el? Acesta nu-i de lipsă se o facă, mie încă nu-mi pasă de el.« Dar îndată după aceea: »El e un om brav! Cum m'a părținut, cum s'a întrepus pentru mine, el de singur numai de aceea nu vorbesce cu mine casenu mai dee ocasiune grosului calumniator de a scorní minciuni.« Cugetul ei cel mai des înse-i spunea: »Afacerea cu mórta trebuie că-i adevărată. El o iubescce atât de tare, cât cu o femeia viie nici nu mai pote vorbi. El nu vorbesce nici cu dómna actuarului districtual. Cum pote cineva iubi o mórta? Ce-o fiore iubirea aceea?

Puterea, care guverneză preste viéta noastră a tuturora, folosescce de multe ori mijloce curioase. Aci aduse ea laolaltă doi ómeni prin aceea, că ei nu vorbeau unul cu altul.

Ei táceau și se vedeau dílnic, și tácură-n tr'una trei luni de díle. Vera era pe sfârșite, de pe arborii din grădina claustrului cădeau primele frunđe galbine la pámént, timpul culesului de vii sosi și Nathan întreprinse lunga lui călătoria în țera vinului, în Ungaria și Moldova. Pe sabbath (sâmbătă) înainte de sêrbătorile cele mari voia se fie-n dêrêpt. »Rêmâi cu sănătate și vedí ca din mustul cel stricat se scótem un oțet de vin bun.« — Aceste-i fură vorbele lui de adio. Apoi își îmbrătoșa muerea, ca de comun liniscit, și o sărută pe frunte. El nu visa, că ea acum e ultima dată în brațele sale.

Era o di de Septembrie, o di frumoasă, senină, cu sóre de tómnă. În prăvăliă sta Chane și măsura mușteriilor cafea și zăhar, în »casină« era domnul Bolwinski și domnul inspector de dare, și vorbeau despre liberalism. Totul, ca de comun. Și ca de comun întră și domnul Negrusz în prăvălie. El își ridica pělăria tácênd, ea complimentă tácênd, apoi voi el se trecă mai departe în »casină.« Dar nu putú, căci chiar în cale-i sta un butoiu mare cu heringi. »Dta trebuie se vii p'ací,« díse dómna și-i arêta pe locul după tărabă. — »Mulțamesc,« díse el încet și-și căuta de cale. Apoi stătu totuși și, ea se nu chiar tacă, díse: »Dta faci aci ordine?»

»Da — pentru tómnă — că vin pómele.«

»Acesta va fi o tómnă binecuvântată.«

Da — cu deosebire-n mere.

»Și n vin se díce că i bogată. Dar unde-i dl Nathan?»

Acum cred că-i în Hadicfalva. De sigur nu știu — în călătorii rar are timp se-mi serie — dar de sigur e în Tocai.« Și apoi invinse superbia negustoresei preste timiditate și adause: »Pe ast primăveră totí Potoki și Czortowsky sunt mușterii nostri. Decí trebuie se aducem Tocai curat. Și dela Ren aducem acum direct totul!«

»Așa, așa! gratulez!« Cu aceste întră el în casină. Era prima lor vorbire. Nici chiar domnul Florian Bolwinski după treideci de pătrare nu putea presupune, că a fost o conversație de dragoste. Dar ghiata era ruptă și de conversația acesta se legă un șir de astfel de conversări. Ei vorbiră despre timp, despre comerciu, despre micí întêmplări dílnice. Și rar îi prindea timiditatea, numai când erau cuprinși de tácere, și în fine priveau roșind unul la altul, dar se reculegeau repede. Atunci puteau fi ambií la o respândie de drum: ori că sfârșeau conversațiunile cele simple, liniscite asupra acestei relațiunii curioase, în care întrară ambií prin scena aceea și prin tácerrea lor, ori — hm! din acesta comunicațiune s'a iscat relațiunea, mult mai adêncă, mai periculoasă ca mai demult, de óre-ce vedênd cu ochii se înrădăcina în ambií și acum nu în mod visător. Ei nu prevedeau, că stau la acesta respante, și când din întêmplare deveniră tot mai conscií și tot mai mult povesteau la olaltă, și tot mai multă plăcere aflau unul într'altul, nici atunci nu presupuneau că ambií bat un drum ales, care trebuie se-i ducă după împrejurări la durere și renunțare, ori că-i cutropescce în rușine.

De așa ceva ei nici că visau. Cum ar fi putut ei altcum vorbi despre lucruri atât de naive, de care fórté ușor se putea lega un cuvênt înfocat, o neprecugetată clocotire de inimă. Ea

vorbia. Așa d. e. ea-i spuse odată ce díse dnul Bolwinsky despre durerea ce ar simți el pentru o repausată. Ea vorbia în glumă despre aceea, dar se căi, când vedú ce impresiune durerosă a făcut asupra lui. »Te-am vêtămat?» întrebă ea cu părere de reu. »Ba nu, ba nu,« răspunse el »Eu trebuie sê-ți și spun odată despre aceea, după ce afară de aceea alții au fost cauza. Nimic nu e în lucru, ce aș putea nega.« Și apoi îi spuse istoria inimei lui, o istoriă simplă, comună, tristă. El adecă ca studinte iubise o fată, pe care o instrua, fata unor părinți nobili, aleși. Tinêra baronesă consimți cu amorul lui, dar lumea fu mai tare, decât inimile lor; ea fu măritată cu altul și muri în scurt timp. Ovrecița asculta istoria ca o fabulă, ca și când ar fi fost ceva în aceea istoriă, ce numai înainte cu câteva luni nu putea de loc pricepe, și ce nici acum nu pricepea destul de limpede. Pote că ea o cuprinsă în întrebarea, ce și-o puse după o pauză lungă: »Și — o mai iubesci și acum?» — »Ea e mórta,« răspunse el, »și eu nu o mai iubesc cu aceea iubire, cu care iubeam pe cea viiă. Dar suvenirea ei ímí rêmâne scumpă și viie, până la mórte. În veci nu o voiu uita.« — Dómna privi lung îngândurată. Iubirea trebuie ca-i un ce mare, — murmură ea. El nu răspunse nimic, pote că n'a înțeles vorbele cele încetucă.

Trecú sêptemână după sêptemână. Sêrbătorile cele mari se tot apropiiau. Nathan trebuia sê se întórcă. — Ambii vorbeau dílnic despre el, tot mereu îi láuda hârnicia, onestitatea, inima cea bună. Curios — tot mereu vorbiau despre el. Pote că ei simțiau instinctive, că e de lipsă, a se întări reciproc în stimă pentru acest om. Căci acesta stimă a fost bariera între éi și tot odată ultima proptă de care se încopcia simțul lor de onóre și dreptate.

Așa vení ajunul anului nou, díua sosirei lui Nathan. Încă nu era spusă vorba decídétore dintre ambií. Atunci aduse întêmplarea acesta vorbă pe buzele lor și recunoscură în inimile lor fericire nemărginită și durere nemărginită și vedură abđisul ce le stă înainte . . .

Acesta fu într'o dí înorată, umedă de Octobre. Preste nópte fusese tempestate, torenți de plóie se vêrsase preste țera tristă și preste orășelul posomorit. Apoi vântul de tómnă a alungat furtuna și acum fugărea fără repaos norii singuratici și cutriera stradele cotite și arunca frunđe tremurătore de pe plopii călugărilor. Era o di tristă, tare tristă, și pe cine-l apăsa durerea ori singurătatea, trebuie că ađi era mai nefericit ca de altădată.

În prăvăliă sta dómna Chane singură, ađi nu i se arêtau cumpêrătorii. Ea privea afară cum se jócă vântul cu frunđe. Altcum nu avea níci o grijă, ori că nu o simțea hotărît, și totuși atât de greu îi era la inimă, atât de greu!

Atunci întră în prăvălie Rosel Juster, o fată sermană, dară frumoasă și cu ședere. Ea făcu mare cumpêratură de zăhar, mandule, stafide și tot felul de aromate. »Aceste-s pentru coptură la logodna ta.« întrebă dómna Chane pretinósă. »Am aúdit despre ea și-ți poftesc noroc și fericire. Spun c'ar fi un om brav.«

»Mulțamesc,« răspunse fetița, »Marți e logodna și după dóuê sabbathe-i nunta. Pentru copii lui cei mici — că-i vedúv.«

»Atunci îi avea mult lucru?»

»Oh! Da'ar fi numai lucru! Dar el are la el și o soră. Și apoi — e bêtrân. Dar ce folos vorbe?»

»Așa dara nu cu voie mergi după el?»

Rosel privi mirată. Apoi răspunse posomorită: »De când ne mai întrebă și pe noi, de voim ori ba? Cine mai ține sémă de voința noastră? Eu sunt o fată sêracă și el mă ia și mă grijesce atâta-i totul.« Ea dete din umeri, se șterse la ochi și adause repede: mai am lipsă și de doi loți de ghimber:

Dómna Chane nu mai díse nimic și îi măsura ghimberul. Dar mâna ei tremura, când prinse cumpenele și-și uitase și măsura, de trebuí se-l măsura de mai multe ori. »Mi se pare că nu vi-i bine,« díse Rosel când plecă. »Sunteți atât de palidă.«

»Sunt ostenită,« răspunse dómna și se aruncă pe un scaun.

(Va urma.)

Ioanes de Medici mai târziu Papa Leo al X-lea Pontifice roman.

1475—1521.

(Trad. de Ioan Mărginean.)

(Urmare.)

După-ce se răspândi scirea despre mórtea Papei Iulius al II-lea Cardinalul nostru s' grăbi numai decât și merse din Florența la Roma la alegerea de Papă. Atunci, când Dechanul Cardinalilor Diaconî deschise feresta Conclavei anunțând cu solemnitate: Eu vă vestesc o mare bucuriă; noi avem un Papă! pre venerabilul Dōmn Ioanes de Medici, Cardinalul Diacon ad sanctum Mariam în Dominecă, carele luă numele Leon al X-lea.

La acēsta erupse mulțimea, preotimea, nobilimea și tot poporul în cele mai frenetice aclamări și strigăte: »Se trăescă Leon« și Palle! Palle! ceea-ce însemneză marca de Medici, apoi s'aprinseră o mulțime de focuri iubilare, ér între bubuitul tunurilor se amestecau o mulțime de bombarde.

Noul regim fu salutat ca aurora ăilelor pacnice, ca o eră de fericire, care suride tuturor și care înalță pre omul de caracter, spirit, sciință și virtute.

În 15 Martie 1513 Leon, carele până acuma era numai Cardinal-Diacon, fu consacrat de preot, în 17 de Episcop și în 19 se făcu (întronarea) încoronarea lui.

Suirea sa pe tron desceptă de-odată un nobil stimul a tuturor artiștilor și literaților meritați, ce o afla la dēnsul precând era înse Cardinal, ér palatul său de pre piața Ravena devenise centrul tuturor învățaților și artiștilor.

Înainte de tōte chemă Leon la Roma pre Savantul Lascaris, pentru a întroduce studiul limbei și literaturii grecesci, tot deodată se ridică și universitatea cea mai mare Romană »Sapienta« la o nouă strălucire, spelele încă nu fură cruțate de Papa de a acuirea un corp sdravēn și numēros de profesori pentru teologie, dreptul cetățēnesc și bisericesc, medicină, moravuri, logica, retorica și matematica etc. S' ținură prelegeri, un document cât de falsă era mărturisirea, că Leon ar fi întrebuițat dārnicia sa numai pentru literatură frumoasă și ușoră. Cu mare sirguintă adună dēnsul manuscrisurile vechi ale istoricilor Greci și Romani plătind d. e. cele cincî cărți din anele lui Tacitus, cari le aflase în mănăstirea Corvei în Vestfalia și de pre cari nu se făcuse nici o copiă cu 500 Cechini. Mai pre scurt Leon se îngrijii, că Roma pre cât în altă provință așa și în acēsta se devină primul oraș al sciințelor.

Cât de mult aprecia Leon arta, musica, architectura, etc. documentēză Rafael, Michel Angelo, Leonard, Da-Vinci, etc.

E grēu a putē numi pre toți omenii de spirit plin de sciințe și genii, pre cari îi atrăgea la sine marinositatea Papei. La aspectul acestui înalt cuvēnt de spirit sub regimul lui Leon al X-lea s'ar părē ca creștinismul ar avē de a se bucura de o pace îndelungată și intimă și că pacea acēsta nu ar fi conturbată de nici un eveniment neplăcut și totuși provincele vestice ale Italiei scăpăteau și s'ărăceau din di în di tot mai mult sub povōra unui lung și sângeros resbel.

Belgradul pică sub loviturile Turciei, ér vocea lui Luther aprinse făclia desbinării în Germania. Dorința cea mai mare a Papei era firesce a aduce într'o amicabilă legătură tōte inimile principilor creștini din întregă Europa și se potă gusta pacea; înse acēstă dorință fu mai întâiu zădārnicită de cătră Francesi; fiind-că Ludovic al VII-lea voia s' ieie și s' se pună în stăpânirea ducatului Milano, pentru care scop și închiă la 15 Martie 1513 în Blois cu rivalul Romei Veneția un contract. Cât ce a audīt înse Papa despre acēsta își pusă tōtă silința spre a putē apăra Italia de noue resbele închiind spre acest scop la Mecheln 5 April 1513 cu Heinrich al VIII-lea al Engliterei, cu Impēratul Maximilian și cu Regele Ferdinand al Spaniei o legătură.

Bătălia dela Navara fu pentru Francesi nefavorabilă, er Veneția fu după merit pedepsită.

În 6 April deschise Leon ședința a VI-a a consiliului în Lateran pre care-l pregătise deja Iulius al II-lea. Cardinalii schismatici reveniră în partea cea mai mare erăși la supunere. Conciliabulum din Pisa se declară desființat; ér din contră îndreptățirea sinodelor Lateranensice fură recunoscută. Insuși Ludovic ținū de cuvintă a s' împēcă cu Papa. Neobositele stăruințe politice nu-l lăsă pre Leon nici când a perde din vedere ținta de a eliberă Italia de sub jugul străin și de manținerea ecuilibrului europēn pentru folosul puterii sale lumesci. Fōrte neplăcut atinse pe Papa, când Franz I-ul al Franciei după mórtea lui Ludovic al XII-lea 1 Ianuarie 1515 concepū planul de cucerire al Milanului; în grabă își hotări Leon acuma a închiă legătură de apărare cu Regele Spaniei și Impēratul Germaniei. Totul depinde înse de acolo că diferiții aliați ai Svizeri împotrivise-vor Francesilor sau ba? Lupta dela Marignano care se întēpla în Septembrie 1515 e de însemnătate, fiind-că Svizera fu bătută, și de atuncea n'a mai eserciat în Italia nici o influință de sine. Se fi urmărit Francesii învingerea acēsta serios, nici Toscana și nici statul Papal nu putē face mare opunere, ér Spaniolilor ar fi fost posibil a se putē sustine în Neapolia.

Pentru a putea împedeca acēsta, în critica stațiune în care se afla, Leon lua refugiul la unele pertractări cu Franz I. merse mai târziu în personă la dēnsul la Bologna, chiar în contra sfatului cardinalilor săi. Aici închiară dēnsii »concordatul în care se anuleză sanțiunea pragmatică. Leon trebuia s' cedeze Parma și Piacenția și succese înse a apăra dela sine viforul și a înduplecă pe Rege a se reîntorce, lăsându-l neatins în posesiunea țērilor sale.

Imputarea care se făcea Papei, că nu și-ar fi ținut cuvēntul dat lui Francisc I-ul când în primăvara anului 1516 Maximilian înaintă spre Italia ca se alunge Francesii din Milan, imputarea acēsta nu e documentată chiar așa precum se gândise. Auđul încercă și aici a justifică pe Papa. Cum se nisuia Leon a manținea întregitatea statului Papal. ba încă a-l și mări, prin rēșboirea a multor cetăți și domnitori, cari își stabilisă acolo puterea, sau cum ducele de Urbino de și vasal, în momentul decisător desbinându-se de dēnsul fu silit ai dechiăra rēșboiu; tot așa de măreț era dēnsul pentru mărirea casei de Medici. Fratele său cel mai mic Iulius de Medici fu denumit Episcop de Florența; nepotul său Laurentius de Medici Duce de Urbina și prin locul lui Rovero, care era nepot lui Iulius al II-lea, ér puterea casei de Medici preste Toscana s' întări prin legi și alte legături.

Orgoliul acesta familiar atrase Papei inimiză puternică așa cât în puțin timp casa Cardinalului Petrucci deveni cuibul urei celei mai nestēmpărate, căci Cardinalul acesta s'a fost hotărit s' omōre într'un consistoriu public pe Papa, ca se rēsbune alungarea fratelui său din Siena, firesce la acēsta îi lipsea curajul, înse voința sa remase neschimbată. El mai corupse și pe un chirurg, carele îi promisese a omori pe Papa sau curându-l de o durere a ginginelor de care suferea sau la mēsă prin otrăvire. Conjurațiunea fu descoperită înainte înse de a se sēvirsi crima. Perurci și Chirurgul Vercelli fură pedepsiți cu mōrte; mai multor Cardinali li se luară demnitățile, fiind-că a avut cunoscință de acest complot fără de a-l împedeca. Puține ăile după aceea la 26 Iunie 1517 denumi Leon 31 de Cardinali toți omenii distinși prin spirit, rang, esperință și învățatură, ca de-o parte s' potă apăra demnitatea bisericeii, ér de altă parte s' potă sustine și cauza sa proprie ca s' potă avea pre urmă odichnă la gloriă și strălucirea domniei sale.

Intr'acest timp hotări Papa a mai întreprinde două mari lucruri, cari dela începutul domniei lui îi stăteau la inimă: înarmarea tuturor Principilor creștini pentru combaterea Turcilor, cari în timpul acela sub Selim al II-lea se arătară mai cumpliți ca mai înainte; apoi înfrumșetarea Romei; dintre toate înse îndeplinirea edificătoare a bisericei Stului Petru.

Spre acest scop lăsa Leon a se publică în Europa un armistițiu de 5 ani, mai încercând a câștiga în acest interes prin epistole și ambasade pre toți cei Mari ai lumii; câțva timp se păre a fi năsuintele sale de un frumos succes încoronate. Tot asemenea pe la anul 1516 fiind tesaurul public tare exauriat, ér posesiunile sale private încărcate de dătorii, ca totuși se potă îndeplini întreprinderea acesta măreță, a edat o penitență (ertare) și e o calumnie a deduce, că banii incurși dela aceste penitențe ar fi fost meniți pentru sora Papei. De predicele de penitență și adunarea de milă prin Albert respective Tetzeln se poticni înse Luther, esoperând prin thesele sale ca materia incendibilă, care atăta se grămădise la olaltă în scurt se erumpă într'o nemărginită flacără. Că ore adevărat este, că când în locul lui Leon al X-lea ar fi fost Luther Papa, scutit ar fi dēnsul biserica contra unui inamic cu mult mai periculos de cum a fost Monachul din Vittenberg? e întrebarea?

In tot cazul înse e greșită afirmarea repetită de atâtea ori, cumcă în Roma dela început s'a pus prea puțin pond pe evenimentele din Saxonia; căci în Roma abea putură fi cunoscute tesele lui Luther, când Leon la 13 Februarie 1518 dădu ordin lui Gabriel de Venetia Promogistru a monachilor Augustini de-a sufocă focul ațit de Luther; fiind-că nemica nu se păre a fi atât de periculos decât amânarea.

Gabriel se încerce prin epistole și intermediator a aduce pe Luther la tăcere; la acestea înse Leon nu i-a dat instrucții anumite. Da la prima provocare a sa, că Luther în personă se se presinte în Roma spre apărare; absta Leon recercat fiind din mai multe părți și concrede că vestigarea contra lui Luther, se se facă în Germania, cu care fu însărcinat Cajetano. Ér de ore-ce în Augsburg cauza nu putu fi aplanată, Papa transpune cauza împăcării lui Miltitz, acestuia i-a succes în adevăr a primi promisiunea ambilor contrari. Luther și Tetzeln, că vor tăce mai departe. Totuș acest edificiu de pace se prăbuși în urma deputațiunei dela Lipsca, în curund, ér Luther cu opoziția sa merse tot mai departe neascultând de Staupitz, Spalatin ș. a. m. s. Din această cauză edă Leon la 15 Iunie 1520 o Bulă de escomunicare contra lui Luther, pre care acesta după-ce s'a convins de autenticitatea ei, de care multă vreme era în dubiu; la 10 Decembre 1510 o arsă. După acesta Papa Leon căută să câștige pe Impăratul Carol al V-lea și se-l misce spre a scuti cu totă energia sa scaunul Papal, ér Hieronimus Alexandru fu trimis ca Nuntiu ca se estirpescă eresurile lui Luther și a partizanilor săi, înse nici escomunicarea care o pronunța acesta în contra lui Luther, precum nici consiliul Imperial de despărțire din Worms, din 26 Mai 1521 nu mai putu restabili ordinea deja sdruncinată. Precum afacerile bisericesci așa și cele politice procurară în timpul din urmă întrégă actvitatea Papei.

Lângă Francia se mai consolida o a doua mare potere Austria.

Încă până trăia Maximilian spre a redică casa de Austria prin aceea, că Papa se regalede cu Neapolul pre tēnērul nepot al Impăratului și rege al Spaniei Carol și se-l ajutore la demnitatea unui Rege de Roma.

Francisc I-ul de Francia încercă a zădărnici acest plan la care și Papa Leon nu prea arată multă bunăvoință; înse după mórtea lui Maximilian la 12 Ianuar 1519 pășiră ambii Carol și Francisc ca pretendenți la corónă Impăretescă. Papa Leon era înse contra acestora fiind dēnsul convins, că alegerea unuia dintre acești doi principii va aduce în periclu libertatea Europei, independența Stului scaun Papal cum și pacea Italiei; totuș Carol fu la 5 Iuliu redicat de Impărat al Germaniei și puterea armată a Austriei fu numai decât folosită contra Franciei de contrabalantă.

Carol al V-lea primi prin demnitatea sa de Impărat pre-tensiunile sale la o vađă superiöră cel puțin în Lombardia. Dar din chestii Italiane fără multă remănare, se născu resbelul.

Leon mai încercă încă un timp bunșor salvare, servindu-se cu totă istețimea de starea lucrurilor dar luat în mijloc de două puteri uriașe cari se rēșboiau între sine, nu putu rămâne neutral.

Trebue că Papa avea mare dorință a recăștigă éráși Parma și Piacenția, ér promisiunea lui Carol al V-lea de a pune un Italian în fruntea Milanului i-a fost lui tare plăcută. Apoi mai esistă și în afacerile politice bisericesci din Germania o ponderösă cauză la o alipire naturală a Papei de Impăratul și nu mai lipsea decât o mică cauză, pentru a decide ruptura între Roma și Francia, această se și împlini prin atacul nefericit a lui Reggios. Armele papale-impăretesci fură în Italia norocoșe. Un strănepot al Papei fu dela fratele tātāne-so a Cardinalului Iulius de Medici, carele fu și în rēșboiu, întră de-odată în Milano, Parma și Piacenția, fură éráși recucerite și Francesii alungați, asupra noului principe de Milano, naturalmente Papa căștigă o mare influință. Acesta a fost unul din cele mai însămnate momente. O nouă desvoltare politică se începu și o mișcare mare bisericescă fu inscenată, era un moment, în care Leon se putu fali pre aceea a o conduce, ér acesta a o fi oprimat, căci el era tiner destul spre a avé speranța de-al și folosi pre deplin. Inse deosebitul destin însălator al omului, Leon se afla la vila sa Malliana, când primi scirea despre intrarea alor sei în Milano, el se însufleți pre cum potē numai a se însufleți omul când vede finit o întreprindere norocoșă.

Cu plăcere privea el la petrekerile cari le aranjau ómenii sei din cauza acesta. Până nóptea târziu se preumbla el între ferestră și caminul seu, încăldit, timpul era prin Novembre. Se reîntörse la Roma cevaș eșofat, înse de tot mulțămit, unde trei dile după olaltă se aranjară festivități publice. O mică indispoziție, un chatar, luă rapid caracter periculos și încă Dumenică 1 Decembre 1521 diminēta îndreptându-și ochii la ceriu își încrușișa mânilé și numai murmură unele cuvinte evlavióse de rugăciune și muri înecat de catar.

Dēnsul abia împlinise 46 de ani de etate și 8 luni și 19 zile de regimul său. Nici când mórtea unui Papă, n'a causat un așa mare regret ca acuma. Poporul în inverșunarea sa prinsă pre paharnicul seu presupunēnd, ca acesta l'ar fi otrăvit, înse nu se aflară nici o dovadă la acesta.

Considerând tóte mărețele sale fapte în decursul pontificatului seu, s'ar cugeta că ar fi trebuit se dureze un secul ca și alți ómeni mari, a fost în diferite feliori judecat. Inaintea judecătii de sus a niepărtinitorului judecător apare dēnsul ca un principe binevoitor și de-o înaltă cultură, căruia abia i s'ar puté impută alt ceva, decât ca în privința creștinătății rēmas ceva prea superficial, cultivând prea mult cultura humanitară. Părți întunecate caracterul seu nu ne presintă.

Ioan Mărginean.

Cătră E.

*Prea târziu pe a vieții cale,
Amēndoi neam întâlnit —
Eu cu inima în jale;
Tu cu suflet drag iubit.*

*Prea a întârziat iubirea, —
Pentru simul meu măchnit
Ea întunecă ași firea . . .
Unui suflet obosit!*

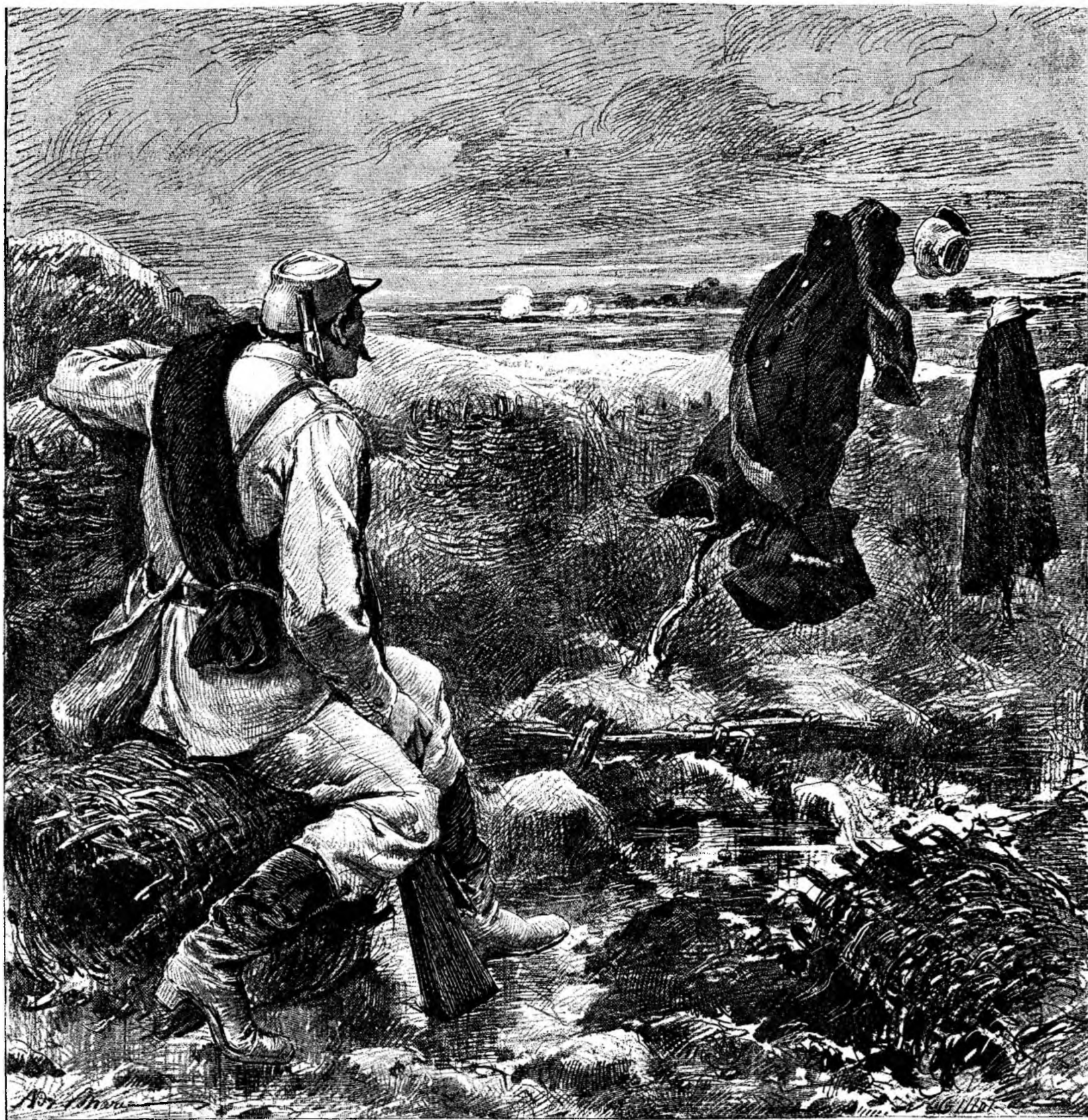
*Tu'mi scrì cu o dulcēța —
De un traiu mai fericit!
Nu scđ, că a durerii cēță
Inimióra mi-a sdrobit?*

*Prea târziu au venit, tóte,
Fericitã eu se fu!
Simți și ved că nu se potē
Prea târziu e prea târziu.*

*Prea târziu pe a vieții cale
Amēndoi ne-am întâlnit
Eu cu inima în jale —
Tu cu suflet drag iubit.*

Joli.

O SCENĂ DIN REȘBELUL ORIENTAL.

Amăgirea militarilor turcesci de către un dorobanț român.

Ilustrațiunea noastră de pe pagina acesta înfățișează o scenă din reșbelul oriental, unde unul dintre dorobanții români așezați în tranșeurile din apropierea Plevnei își ridică mantaua în sus ca se facă camerașilor sei o glumă.

Turcii din reduta învecinată creșend că ved un do-

robantț descarcă o plóie de glónte asupra acelei mantale fără de a o putea doborî la pămênt.

La acesta Turcii se necăjesc și Româniî rîd cu hot de prostia Turcilor ce s'au lăsat a fi amăgiți.

Din propria ei putere.

— Novelă de George Simu. —

(Urmare.)

Feresta deschisă lăsă se între în casă aerul îmbalsamat de parc și liniscea serei era dulce și lină ca iubirea mamei când își sêrută copilul.

Departe, foarte departe dîse Sabina, am o ființă dragă, — o ființă nespuse de iubită, o ființă căreia i-aș jertfi totul, — pentru carea eu sum totul și pre carea singură eu o pot ferici pe pămînt.

— M'am înșelat în ea; — Se gândi Contesa — amar și er amar . . . fetele în ziua de ađi abia deschid ochii și prima lor gîndire, — prima lor aspirațiune e amorul. Și Sabina e ca și altele.

Dar Sabina continuă: Acea ființă suferă — suferă mult pierderea mea. La despărțire am lăsat-o înecată în lacrimi — fără ajutor — fără speranță. Am dîs că-i voi scrie — și-o voi ajuta, — că mă voi îngriji de ea, ca de lumina ochilor mei și etă până ađi n'am putut face nimic pentru dînsa.

— Cine? Cine? e acea ființă? întrebă acum nerăbdătorea Contesă.

— O soră mică, — milostivă Dîmnă Contesă! — Un înger de 12 ani numai, — singura ființă ce mi-a cauzat până am venit aici totă fericirea și mîngăierea mea. Am lăsat-o în grija unui țeran cinstit — până când câștigându-i ceva aș pute-o trimite la școlă.

Fete de preot sêrac, n'am eredit nimic dela părinți, afară dîră de un nume bun și nepătat și cu o creștere cinstită, care îl costă așa de mult pe bunul meu tată.

Acesta soră mă face adese se vêrs lacrimi. Eu sum bine aici — nespuse de bine. D-deu mi-a dat cât n'am meritat; dar ea suferă sêraca — în minutul acesta flămîndesce pôte și asta mă face, ca în mijlocul fericirii mele — când sêrut acesta mînuță scumpă și ea sêrută mîna micului Eduard se mi se ivescă mîna ei slăbuță — fata ei palidă și obosită și atunci, imi uit ce sum, imi uit fericirea, nu mă pot gîndi decât la nefericirea mea și . . . plîng . . .

Etă de ce am plâns Dîmnă Contesă! Etă durerea mea!! N'am îndrăsnit se cer rebonificarea serviciilor mele, nu — căci nu mă cred vrednică de a fi plătită și cu bani — prelângă celelalte bunătăți ce le-am aflat aici. Și decî sora mea suferă și se lipsesce M'aș duce bucuros undeva la altă muncă — unde se trăiesc în lipsă, se muncesc — dar se pot primi ceva, se pot câștiga ceva și pentru ea — și gîndind acestea, lacrimile mele sunt mai ardătoare, plînsul meu mai nemîngăiat — căci atunci ar trebui se părăsesc acest înger, cătră care am o afecțiune de adevărată soră.

— Ai făcut rêu, că nu mi-ai spus — că nu mi-ai amintit nimic de sora d-tale — și eu am făcut rêu, că nu te-am întreat nimic. Vei primi o sumă de bani, cu carea o vei duce la școlă.

Mîne te vei duce se câștigi un loc bun și se o aședî. Acum nopte bună iubita mea — grijesce de Eduard și vino se te sêrut. Tu ești vrednică de acesta distincție — și Sabina se aruncă la mîna Contesei pre care depuse o sêrutare caldă, er Contesa G. după ce o privi odată lung în ochi — o sêrută cu drag pe frunte.

— Oh! cât de fericită m'ai făcut, esclama Sabina, Dîmna Contesă e un înger de bunătate!

— Lasă copila mea îngerii în ceriu. Sum și eu o ființă pămîntescă încărcată de dureri regrete și suferințe. Dar noi cești de sus adese-orî suntem mai nefericiți ca voi — cei de jos. Nouă nu ni-e iertat se ne spunem durerile. Nopte bună! —

Și Contesa închise ușa după sine.

Dincolo în salonul ei se audi un oftat lung apoi un suspin dureros și jalnic. . . .

Nopte de Mai le cuprinse în sênul sêu — în care se stîng atâtea dureri și renasc atâtea fericiri.

* * *

Cine se descrie scena întîlnirii celor două surori. Cu pîna înmuiată în lacrimi de fericire a-i pute pôte descrie o fericire curată și sfîntă, ca și cea manifestată pe fețele Sabine și a Lucreției — când sub coperișul de paie țărănesc — cea din palat a venit se-și pue inima lângă inima surorii dulci și într'o îmbrățoșare lungă se-i spue: că n'a uitat-o — că nu o va uita. Că-i e soră dulce, că n'a putut până acum și câte de tôte.

Lucreția se uită cu ochi mari la sora sa. Se făcuse mai frumoasă și haina elegantă dar simplă o prindea așa de bine.

Și o sermană inimă femeiască — în mijlocul fericirii reverderii — acesta copilă esclama: »Ce frumoasă ești! — se am și eu o așa haină!!«

— Vei avea drăguță, haină frumoasă — și vei merge la școlă — te și pregătesce, ca se pornim îndată, fiind-că cêsurile mele îs numerate. Colo departe la Contesa de G. binefăcătorea — îngerul păzitor al nostru trimis de Dumnedeu la rugarea tati și a mami — mă așteptă un copilaș de vre-o 6—7 ani, pe care după tine îl am mai drag pe pămînt.

Casa țeranului se umplu de bărbați și femei, cum e obiceiul țeranilor. Toți dorea se vadă pe d-șora Panaitescu, fca părintelui rēposat, toți doriau se-i dee mîna și toți admirau frumșeta, ginșia și manierile ei distinse și fine.

Și după-ce țeranul primi mulțămiri căldurose dela surori și pre lângă ele și o remunerație cuvenită —; mai privind încă odată acestea două surori — satul în care a vêdut mai întăiu sorele, besericuța cu crucea plecată — casele parochiali cu păduricea la a cărei pôle se jucau ele ca copile — porniră — în lume — ca se trăescă: »Din propria lor putere«.

În lume . . . Două ființe gingașe . . . sîngure în lume. — De ađi încolo erau avisate la propria lor putere și când eșiră din sat — amēndouē tăcute în fundul trăsorei murmurau abia, rugăciuni de întărire în lupta cu lumea.

Dîmne! murmura cea mai mare, — mie mi-ai încredințat acesta ființă scumpă — pre sora mea, — dă-i minte Dîmne — protege-o — întăresce-o și fă-o se fie fericirea mea! Er mie dă-mi putere Dîmne se pot servi, se-ți împlinesc vîia Ta și se fiu cîntea și podoba bunilor noștrii părinți — ce privesc din ceriu cu milă spre noi.

Dîmne! murmura cea mai mică — ține pe sora mea ca se mă povețescă în căile tale, se mă hrănescă și crescă până voi pute și eu se-i fiu de ceva folos. Ție-ți încredințez Dîmne fericirea noastră.

O adiere de vînt lină mișca abia ramurile de acăț, cari încunjurau crucea din capul satului. Surorile trecēnd se închinară.

Erau intrate în lumea mare și rea — ele mici și bune fiind!

. . . . Când s'o tređit micul Eduard — află la capul sêu o camerieră elegantă și trufașă.

S'a uitat la ea mirat. Apoi întrebă cu glas môle: — Unde e d-șora mea?

— A călătorit dragă, s'a dus dar are se vină în curund.

Eduard neîndestulit cu atăta se sculă și alergă la mătușa sa.

— Dragă mătușică unde-mi e d-șora?

— S'a dus drăguțule, — dar o se vină în curund. Șci că spunea că are o soră, s'a dus se o vadă.

— Și nu o aduce aici? întrebă micul Eduard cu bucurie.

— Nu bunul mătușei. Sora d-șorei trebuie se învețe la școlă. E mică încă — la ce ne-ar pute servi.

— Așa? se învețe? — Dar și eu învêț și nu merg nicăiri.

— Tu înveți Eduard — dar numai acasă încă, — dela d-șora. Va veni acuș timpul când vei merge și tu la școlă — ca fratele, tēu ca Arthur.

— Va veni atunci cu mine și d-șora mea?!

— Cum vei vrea, aceea dela tine atârnă. Dar de Arthur tu nu întrebă nimic, — nu ți-e dor de frate-to?

— Ba da, — mi-e dor și-mi era mai dor până a nu veni domnișora.

— Da, da, șopti Contesa. Fata cea simplă de preot l'a captivat cu totul. Ce poate face gingășia, onestitatea și religiozitatea!! Apoi își sêrută nepotul — îi prinse obrazele între palme îl privi lung în ochi și îl sêrută din nou; — și când micul Eduard dispăru cu cameriera, ochii Contesei se umplură de lacrimi și o voce abia audibilă resună cuvintele: E chiar ca tatăl său. O! Ervin, Ervin ce sfântă mi-e mie pomenirea ta!!

A treia și se pofți Eduard în parc. Era răpitor parcul castelului. Prin fundul lui curgea un rîu de munte — limpede ca lacrima ochiului — și mulțime de cărări artificiale îl brăzdau în lung și lat. În mijloc lacul cu pesci aurii, încunjurat de flori aquatice colosale.

Era un raiu pămîntesc acest parc, locul iubit al Contesei G. carea la vîrstă de 49 ani părea că își plînge în el suvenirile unui trecut dureros și jalnic.

Da, dureros și jalnic!

Nici mărirea, nici bogăția nu dau fericirea. Fericirea e în lumea noastră internă, în sufletul nostru. Dacă acolo-i linisce — atunci în lumea esternă bată furtuna — puțin pasă inimilor de ea. Dar vai de inima învîforată, mulțămîită și sdrobotită, vai de sufletul ce nu și-a aflat în lume în ce se se odichnescă. Vai de omul ce sperază vecinic spre a se înșela tot-déuna, și-și vede apunînd din lume mîngăierea fără barăm a se puté gândi la ceva ajutor.

Când inima nu s'a odichnit nici-odată — când simțesci că în mijlocul atător mării tu ești mic, și nu te poți înălța până la fericire — o atunci disperându-ți din suflet până și droșdiile credinții în un viitor mai dulce — pleci fruntea și suspini tot una, ori ai fi rege ori de ai fi păstor.

În acest parc își plîngea Contesa visurile. Da — visurile — căci n'a avut parte în lume decât de visuri de fericire.

Și cine scie dacă nu e mai bine a visa!

În acest parc eși ea și de astădată cu nepotul său, care era întovărășit de o camerieră. Eduard alerga cu drag prin parc, — prindea fluturi și-i sloboșia eră. Era o fericire sê-l privesci.

Dar precând Contesa medita pre o bancă — pe banca ei favorită, fû întreruptă din visurile ei prin strîgătul și alergarea camerierei — ce fugind ca o nebună strîgă pre cărările parcului: A cădut în rîu! Ce se mă fac! se înecă . . . Eduard . . . Eduard se înecă.

Genunchii Contesei se înmuieră la aușirea acestor cuvinte, — se îputeri sê se ridice — dar cădû grămadă.

Intreg castelul se alarmă și fugi în spre locul primejdiei. Dar care fu mirarea tuturor — când în fața lor din spre rîu se ivi o ființă mai gôlă, cu hainele sfêrticate și ude, cu pèrul încalcit pre spate — tremurând ca frunda de plop și cu micul Eduard în brațe, — cu Eduard palid ca mórtea însași.

Toți recunoscură pe Sabina.

Ea sosia din călători-eși tocmai la timp. — dîncolo de rîu șerpuia ca o dungă de argint drumul țerei, — ea sosea în trăsura ce din marinimositatea Contesei i-a fost pusă la dispoziție.

Și cum venia pre drumul țerei — de departe ea vedû pre micul Eduard cum alergând după fluturi, a ajuns la țermuri.

Tocmai pe marginea țermurului fluturul sê aședase pe o floare — dar când se pună mîna pe el țermurele năsipos s'a dărîmat și dispărut cu Eduard cu tot în rîu.

Atunci Sabina apucă însași frânele cailor.

Spumînd din zebele alergau caii preste agrii în direcțiune dréptă, până alătura cu locul unde Eduard se mai ivise odată — numai odată pote — pentru a se cufunda pre veci. Dar Sabina cu un strîgăt de desperare sări din trăsura — își sfêrtică hainele ce biata putu până la țerm și se aruncă în rîu.

Ce bine-i prindea că învêțase a înotá.

Ca o leoică ce-și vede puî pradă și se luptă cu vênătoriî, așa lupta ea cu valurile.

Și de-odată et'o dispărută. Valurile se imbinară preste capul ei. Sabina își caută odorul!

Două minute încă și apăru de-asupra apei, — palidă ca mórtea și tremurând din tot trupul. Pe urma ei rămînea de-asupra apei dungă de sânge, — ce eșau din degetele cu cari se acățase de pietrii pe fundul apei.

Dar pe fața ei se ivea un suris de mulțămire cum ar suride îngerul păzitor — când vede pe protegiatul său scăpat de un păcat în care era gata se cadă.

Ca se ajungă la țerm și sê-și ridice în brațe pe scumpul său Eduard — a fost lucrarea unui moment.

Ea-l privi odată în față apoi prinse fuga spre castel.

Nu băgă în samă servitorii, camerierele, castelaniî, ci mergea în grabă ată spre castel — unde voia sê deie tot ajutorul trebuincios scumpului mântuit.

Am sciut eu că d-ta nu mă lași! fură primele cuvinte cu cari și-a deschis ochii Eduard. La capul său veghia Contesa — la picioare Sabina. Ochii lui se pironiră spre cea din urmă.

Fără de a-și da samă de ce face Sabina se aruncă asupra lui, îl sêrută pre mînuțe — pe obraz — pe pèr și ca estasiată de fericire strigă:

Mulțamescuți Dómne! — adevêrat dicea tata: Unde e primejdia mai mare acolo e D-șeu mai aprópe.

Contesa privi câteva minute — mută acêsta scenă — dar îndată ca echo la cuvintele Sabineî continuă:

— Da, da, — D-șeu își trimite îngerii sêi acolo, unde e primejdia mai mare.

— »Ingerii-s în ceruri« dise Sabina cu multă dragoste, făcînd alusiune la cuvintele Contesei de altădată. — Când adecă Contesa șisese: »Lasă copila mea, ingerii-s în ceruri.

* * *

Dela scena întêmplată, lucrurile luară altă față. Sórtea Sabineî s'a schîmbat cu totul. În o și Contesa, care observase tãcînd — disprețul ce camerierile manifestau din când în când simplei și modestei fete de preot, le confrontă pe tóte, împreună cu pre toți servitorii Castelului.

Aședă pe o canapea din odaia sa pe Sabina lângă Eduard și apoi le vorbi tururor așa:

V'am chemat la mine, pentru a vè da un ordin deschilinit. Ascept ca fiecare sê se conformeze ordinului meu cu acuratețã.

De adi încolo d-șora Sabina aparține familieî mele și nu personalului servitoresc.

La mēsa mea, în casa mea și pretutindenea are sê fie împãrtășită de drepturile unei consingene, și fiecare din cei ce stau în serviciul meu i sunt datorî cu ascultare și respect.

Apoi adresându-se cătră d-șora ce așternea mēsa îi dîse: Avem 12 ore — la mēsa mea așađă cu un tacăm mai mult — pentru iubita mea Sabină.

. Am șis.

Cu reverință s'a retras tot personalul servitoresc — și după-ce s'a închis ușa — după-ce Sabina a rămás singură cu Contesa și Eduard — în un avênt de fericire fugi la Cotesă îi sêrută mînilor și cu lacrimile în ochi îi dîse:

Cu ce am meritat eu atâta favor? Cum de mi-se acordă atâta cinste ce nu o merit? Cum se mă port D-șeule?! Ce se fac — ca se pot fi cât de cât vrednică de-atâta iubire

. Vino cu mine în parc, e așa de bine când suntem amândoi — dîse la acêsta micul Eduard.

— Ai audit? dise Contesa sêrutând cu drag pe Sabina. — Dute, dute dragă la Eduard, — dute cu el! — Lăsați-mé singură — ca inima ce în singurătate a fost capabilă sê suporté atâta nefericire — sê se bucure în tichnă de fericirea dulce ce astăși mi-a acordat ceriul și mie!

(Va urma.)

DIN ALBUMUL NOSTRU.

Șoimușul

schite monografice.

Capul fôiei noastre »Revista Ilustrată« reprezintă un țăran și o țerancă, ăr în mijloc o comună românească, aceea e comuna Șoimuș, locul unde apare Rev. Ilustr. despre care lăsăm să urmeze aici unele scurte schite monografice.

Bêtrâniî spun, că pe timpul venirii Tătarilor, era locuită această comună de Români și Sași.

Sașii au fost omoriți de cătră Tătarî pe timpul când se aflau aceștia la rugă adunați în biserica lor clădită din pētră, a cărei

Jocul țăranilor din Șoimuș
(după o fotografie suscepută de T. Șimon.)

fundament s'a aflat pe grădina de sub numerii topografici 59 și 60 și o parte din el s'a și desvălit în anul 1897, ăr petrile scôse din acel fundament s'au folosit la facerea unui magazin de bucate pe sēma Tovărășiei agricole din Șoimuș, în a căreia proprietate a ajuns acesta grădină.

Româniî locuitori a acestei comune a avut tot-dēuna preotul lor propriu, cel dintăiu despre care se află ceva urmă a fost Popa Vasile, născut în acesta comună din părinți iobagi.

Popa Vasile a reposat la anul 1826 și în locul dēnsului a urmat de preot Popa Alesandru *) născut în Pinticul Tecii din pă-

*) Preotul Pop Alesandru a mai avut doi frați și o soră, anume: pe Dăniilă Pop preot și succesorul dēnsului în parochia Șoimușului și pe preotul Vasile Pop reposat în Habic lângă Reghin la anul 1869, ăr soră a avut pe Ona mărităă după Toma Tôder în Pinticul Tecii. Preotul Pop Alesandru a avut numai un singur fiu pe Ioan, născut la 25 Septembrie 1829 în comuna Șoimuș, carele pe timpul când a fost în Blașiu la școlă, fiind-că erau mai mulți studenți cu unul și același nume de Ioan Pop, la sfătuirea unuia dintre profesori și-a schimbat pronumele din Pop în Florian, cu care pronume a și rămas până la môrte.

Acest Ioan Florian (mai nainte Pop) a absolvat jura și a înaintat până la rangul de președinte de tribunal mai întâiu în Năsăud apoi în Székely-Udvárhely unde a și reposat în anul 1894.

rințiî Pavel Pop cantor bisericesc și soția sa Iléna. Un bărbat fôrte sirguincios și grabnic spre ajutorarea orî și cui, pricepător de tot felul de lucru, fără lene și om fôrte bun. După môrtea preotului Alesandru sătenii au ales de preot pre fratele acestuia, pre preotul Dăniilă Pop, carele pre acel timp era staționat în comuna Tonciu pe câmpia, acesta a făcut mai multe lucruri bune pentru comună, între cari înșirăm aici numai câteva și anume:

a) Fiind dēnsul înrudit cu prepositul dela Blașiu Simion Crainic, acesta a lăsat prin testament o fundațiune ce se administrează la Capitlul din Blașiu și din carea preotul fungent al Șoimușului primesce la an un ajutor banal de câte 15 fl. v. a.

b) În conțelegere și unire cu mai mulți sătenii au cumpărat dela foștii domni de pământ totă posesiunea ce au avut-o aceștia pe hotarul acestei comune precum și drept de regal, ăr la anul 1855 a reparat și mărit biserica, a reposat la anul 1864.

În cartea »Doboka vármegye természeti és polgári esmertése« scrisă de Hodor Károly în anul 1837 la pag. 801 aflăm despre Șoimuș următoarele:

»Solymos 1862 (Olymos) Kicsin falu a Nagy-Sajói uradalmi része, a Kemény Gróf s osztályosai birtokában. Jó határa van gabonára, szénára nézve, vize, fája nincs elegendő. Egyesült görög hitet tartok oláh lakosai. Helyben papjak s fatemplomjok. Határos O-Budákkal a katona földön. Piacza Besztercze. Lelkei száma 127. házai 28; sau pe românesce:

»Solymos 1862 (Olymos) un sat micuț o parte a domeniului »Șieul-Mare în posesiunea contelui Kemény și a clironomilor lui. Are hotar bun pentru bucate și pentru fân, dar apă și lemne n'are de-ajuns. Locuitorii sunt români de religiunea gr.-cat. au în loc preotul lor și biserică de lemn. Să mărginesce cu Budacul român de pe pământul militar, numărul sufletelor e 127 și numărul caselor e 28«.

Pe atunci Șoimușul se ținea de cercul Bârgăului dimpreună cu Ardanul, Frișul și altele adecă în anul 1837.

Comuna Șoimuș în vechime s'a numit Solmus și Solumus, cel mai vechiu an despre care vorbesc documentele e anul 1319 când esista comuna Șoimuș. »Acésta se vede în Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landes-Kunde« tom. II. pag. 153. Solmus, hodie Solimos comitatu Doboka 1319.

In manuscrisele lui Keményi, o colecțiune foarte mare ce se află în biblioteca museului din Cluj se află și anume în »Iosef C. Kemény Transilvania Possessionaria tom. 6. Comitatus Doboca«.

Solmos cttus Doboka vide Nagy-Sajó 1618, 1638, 1669, 1714.

Ano 1730. Curia hic nulla. Pagus qui Popam valachicum habuit consistebat e 19 Subditis 1 Inquilino.

Er sub »Nagy-Sajó« la respectivii ani la care îndrumeză scrie următoarele:

1618 Kolozsvár 12 Decembre. Donationales Gabrieli Bethlen totales Nagy-Sajó una cum domo Palatiali, item Ardan, Oláh-Budák, Fris, Felső- et Alsó-Sebes cum Praedio Berlad, Radla (Ragla) et Solymos ac portionem Várhely cttus Doboca cum jure Regio Catharinae Kornis, Ioannis Petki de Dees viduae et filio Francisco Petki ad utrunquae, primum quidem masculini, dein vero faemines sexum jure perpetuo conferentis in Trans. aff. 243 C.

1638 factum testamentum per Stephanum Kekedi uxori suae Annae Bârkotzi legentem ad dies vitae bona Nagy-Sajó cum Castello, pagis Nagy-Sajó, Solymos, Ragla, Várhely, Oláh-Budak, Ardány, Fris, Alsó- et Felső-Sebes ea conditione ut si Preps (adecă Princeps) Georgius Rakotzi deponeret summam inscriptiam, tunc ipsius uxor habeat dispositionem pecuniae huius innuitur 24.730 B. Pcs statim soluit haec bona.

1669 Donationales Michaelis Apafi cum pura statione Domus nobilitatis in Nagy-Sajó cum 10 pagis: Alsó-, Felső-Sebes, Fris, Ardány, Solymos, Oláh-Budák, Ragla, Berlad, portione in Várhely cttu Doboca, ad utumque sexum jure, perpetuo Legataris vero pro 14.000 florenis innuitur 24.710. 1669. 9 Novemb. Donationalis Micha-

elis Apafi Catharinae Lorantfi, Stephani Apafi viduae et ejus filia Nicolao Apafi totalem curiam in Nagy-Sajó cum tota Nagy-Sajó Alsó-, Felső-Sebes, Fris, Ardány, Solymos, Oláh-Budák, Ragla, Berlad et Portionem in Várhely cttus Doboka jure perennali donat. Trans aff. 243. F. serie 2 1714. Fiscii Publicatesio Esocatoriae contra Annam Teleki Ioanes Kemény viduam. Georgium Lazar de Gyalukuto, ac Ladislaum Bethlen, ratione totalis N.-Sajó, Alsó-, Felső-Sebes, Fris, Ardány, Oláh-Budak, Ragla et Solymos, item portionem in Berlath et Várhely in cttu Doboka ad Nagy-Sajó spectantium, idem possessionem Nagy-falu cum curia, Detre, Felső Oroszfalu in Szolnok int. Bődön Szász-Ujfalu et portionis in Encs cttu Doboca per defectum Michaelis Apafi publicatorum aff. 250 k.

* * *

După cum arată șematismul diecesei Făgărașului din 1835 pela acel an Șoimușul număra 193 locuitori, astăzi însă are 316 locuitori toți români de religia gr.-cat., mai toți se ocupă cu agricultura, sunt oameni cu purtare bună neescesivă și diligenți.

Cu foștii domni pământeni a purtat mai bine de 20 ani proces pentru dreptul de pășunat și pădurărit în pădurile domnesci, care proces i-a costat mai multe mii de floreni; — La anul 1883 s'a pus capăt acelui proces încheind o pace favorabilă pentru foștii urbarialisti din această comună, actul de împăciuire se află înregistrat la tribunalul din Bistrița sub nr. 3365 t. k. din 7 Septembrie 1883. Er ca semn de mulțămintă atotputernicului D-șeu pentru că le-a ajutat se scape de acel greu proces în anii următori 1883 și 1885 a edificat o frumoasă biserică de piatră după cum ne arată ilustrațiunea noastră de pe pag. 1 a acestei broșuri.

În anul 1893 s'a înființat în această mică comună o Tovărașia agricolă cu statute aprobate.

În anul 1894 s'a înființat institutul de credit și economii »Șoimușana«, societate pe acții cu un capital de 25.000 corone.

În anul 1895 s'a înființat o societate de temperanță a cărei statute s'au aprobat din partea înaltului ministeriu r. ung. de interne sub nrul $\frac{10.6872}{v. b.}$ din 20 Decembre 1895.

În anul 1897 s'a înființat în această comună o societate pentru ajutorarea bisericilor și școlilor misere de conf. gr.-cat. sub numirea de »Caritatea« însoțirea credincioșilor gr.-cat. de naționalitate română din Șoimuș și jur, aceste statute susținându-se prea venerabilului Consistor Episcopesc gr.-cat de Gherla, de unde după o tragănare de aproape un an de zile s'a denegat aprobarea acelor statute.

În anul 1898 s'a înființat un fond pentru ajutorarea meseriașilor și s'au edificat 3 case frumoase pentru meseriașii colonizați în această comună.

Ilustrațiunea noastră de pe pagina 25 reprezintă jocul tinerilor țărani în strada principală a comunei Șoimuș.

M'am rugat.

*Eram așa singură 'n sat,
Și mulți cu petrii 'n mine-au dat
Și câte nume nu mi-au pus
Dar am tăcut nu le-am răspuns
Și nimărui eu nu m'am plâns
Ci m'am rugat.*

*Și greu mi-a fost de suportat,
Căci multe rele am îndurat
Și nedreptăți și clevetiri
Și răutăți și uneltiri
De n'aveam pace nicăiri
Dar m'am rugat.*

*Și etă, — multe s'au sfișit
Și Dumneșeu a rânduie
Se vadă lumea că greșit
Pe mine când m'a ponosit
Er eu cu ochi senini am stat
Și m'am rugat.*

*Și de a mai fi de suportat
Și la oraș ca și la sat
In liniște le voiu răbda
Având curată inima
Și Dumneșeu mi-a ujuta
Căci — m'am rugat.*

Câteva reguli privitoare la creșterea copiilor.

Hygienă.

În Nr. 8 la pagina 152 din anul trecut al Revistei, când am vorbit despre alimentarea copiilor noilor născuți, am dis că într'un număr viitor vom vorbi ceva despre creșterea copiilor.

Copiii cei mici au trebuință să fie îmbrăcați; mamele trebuie să vadă mai întâiu de toate să nu pue pe ei decât haine ușoare dar îndestulătoare ca să-i ferescă de recel. Trebuie asemenea să fie cu mare atențiune ca aerul să ajungă liber la toate părțile corpului; căci unde intră aerul intră și sănătatea. Imbrăcămintea nu trebuie să strângă corpul copilului nici într'o parte, spre a nu-i împedece liberă dezvoltarea.

Vestimentele copiilor trebuie să fie ușoare, adecă de o parte să intre liber aerul, iar pe de altă parte să se risipescă cea-ce este din corp afară.

Pe piele trebuie să pörte o cămașă de olandă sau de cânepă țesută în casă, care este foarte sănătoasă din toate punctele de vedere.

Este foarte rău de a ținea copilul strâns înfășiat, căci nu se poate dezvolta cum trebuie și oprește evaporatiunea pielii.

Una din cele dintâiu îngrijiri ce trebuiesc date corpului este curătenia, această este datorită cea mai de căpetenie. De aceea dar trebuie să întrebuițăm rufe curate și trebuie să luăm bine seama în această privință.

Rufe murdare pot avea urmări foarte rele pentru sănătatea copilului; un număr foarte mare de bôle vin din cauza necurăteniei rufelor. Așa dar rufe trebuie să fie curate și des schimbate și bine uscate.

În camera copilului nu este bine să se usca rufe și nici să se călca; asemenea și rufe murdare nu trebuie să stea în camera copilului.

Camera trebuie să fie bine aerisată și ținută în cea mai mare curătenie.

Copilul trebuie deprins de mic să nu-l legăna nici odată pentru să-l adormi, căci este foarte vătămător; el trebuie să fie pus în patul său fără să-l legăna; la început va fi greu, dar odată obișnuit el nu va mai plânge. Copiii n-au trebuință să fie legați și mamele își dau pe spinare o muncă zadarnică. Este chiar periculos de a legăna copii; acest obicei a fost pentru mulți copii cauza unor bôle foarte grele și chiar mortale. Educațiunea lui trebuie începută încă de mic și nu trebuie învățat cu pretensiuni.

Patul copilului este unul din cele mai însemnate în educațiunea fizică a copilului; dar mulți nu înțeleg bine, și nu îngrijesc de el cum trebuie.

Patul copilului de preferință să fie de fer sau de lemn și să fie bine îngrijit pentru să nu se facă insecte (stelnițe, păduchi de lemn.)

În pat să se pună unul sau două unisidire (saltele, străjace), umplute cu plivă de ovăși sau cu paie; cele cu pene (fulgi) sunt foarte vătămătoare pentru sănătatea copilului; căci patul prea cald cu pufuri molescesc constituțiunea întregă și o face așa de impresionabilă încât numai poate suferi aerul cel răcoros; Deasupra în pat să se pună un lepedeu (cearșaf) de pânză, și deasupra lepedeului să se pună un petec de musama de cauciuc spre să nu pătrundă urina în saltele.

Patul copilului să fie tare, plapoma să fie ușoară și să nu se dezvolte căldură prea mare: căci copii au sânge tânăr și viguros și dau multă căldură. Perina să fie asemenea umplută ca și saltéua, și să nu fie nimic umplut cu lână și cu fulgi; căci într'un astfel de pat copii dorm liniștiți și se deșteptă rar. Copii nu trebuie să fie acoperiți gros, căci copilul asudă și se poate răci foarte lesne.

Când se face patul copilului, să observe să se nu lase gaură în el, căci va lua poziție rea, de aceea dar saltelele trebuie să fie tari și drepte. Capul trebuie să fie puțin de tot mai sus de cât restul corpului. Cămașa de noapte a copilului nu trebuie să fie

strămtă, să gât să nu se încheie, ca să nu împedecă circulațiunea sângelui.

Copilul să nu se înfașe nici odată, acest obicei este foarte rău, căci înfășatul este un chin pentru copil și chiar nesănătos, căci împedecă dezvoltarea peptului, a mânilor și picioarelor și de multeori produce chiar și strâmbarea oșelor. Pe cât se poate copilul trebuie să-l lăsa cu mâinile și picioarele libere, căci numai el poate să se dezvolte mai bine.

Somnul copilului. Trebuința somnului să simte că și trebuința de nutriție, și când nu se satisface, este foarte stricacios sănătății. Când copilul este mic poate să doarmă oricât de mult, căci este sănătos, somnul în timpul zilei este necesar pentru copil până la etatea de un an; de la această etate până la doi ani să doarmă numai două sau trei ore pe zi. Copii trebuie culcați săara de timpuriu; până la etatea de 3—4 ani să fie culcați la 7 ore săara; de la această etate până la 6 sau 7 ani să pot culca la 8 ore săara.

Săara nu trebuie să se dea mănăcări grele, ci o mănăcare foarte ușoară, care mai de preferat este laptele dulce simplu fără de cafea; și tot de-a-una să se lese să treacă cel puțin 2 ore interval de la măsă până la timpul culcării.

Înainte de a culca copilul, trebuie mai întâiu să-i pună să se spele pe mâini și pe față, ca astfel să fie curățiți de praful din decursul zilei; după aceea trebuie să-i dedă să face mișcări și exerciții corporale spre să se ostenească. Un mare profesor higienist face un tablou de timpuri cât trebuie să doarmă un copil, câte ore trebuie să se repauseze și câte ore trebuie să facă exerciții, și în resumat conchide că, copilul până la etatea de 7 ani poate dormi 9—10 ore, 8 ore exerciții și 2 ore repaus.

Când copilul se odichnesce într'un pat bine făcut și camera bine aerisată este în cele mai bune condițiuni ca să prospereze.

Copiii cari nu pot dormi sunt oricând bolnavi oricând rău îngrijiiți. Cine se gândesc la condițiunea cea nenorocită a copilului când vine pe lume și la ceea ce trebuie să se facă corpului său, înțelege că nu poate prospera decât dacă va fi bine îngrijit și dacă va dormi liniștit, căci numai mulțămirea îngrijirilor, hranei sănătoșă și somnului întăritor, copilul se dezvoltă cum trebuie. Așa dar mamele trebuie să observe ca copii să fie culcați bine, pentru ca fiecare organ să aibă pozițiunea de care are trebuință; ca liniștea să nu-i fie turburată și ca să respire în timpul somnului un aer curat și sănătos. Mai trebuie asemenea să se observa ca pre copil să nu-l deștepte nimeni umblând prin cameră, căci deșteptarea repede îl spărie, îi irită nervii și poate să deie nascere la diferite bôle convulsive.

Nu trebuie de să împedecă copilul de să dormi, care vrea să doarmă și cu nici un preț nu trebuie să se deștepte sub cuvânt că doarme prea mult. Copilul mic trebuie lăsat să doarmă și nu trebuie turburat dacă în somn zimbesc și visază blând. O credință populară dice, că copilul care ride când doarme să jöcă ângerii cu el și că îl mănăgie Maica Domnului. Nu trebuie așa dar ca pe copii să-i deșteptăm, ci trebuie să-i lăsa să doarmă. Numai așa vor prospera copii, iar pentru părinți va fi un isvor de bucurie.

Diminēta îndată ce copilul s'a deșteptat, îndată să se și dea jos din pat, să se spele, să se îmbrace, decă este de 3—4 ani să-l învățăm câteva rugăciuni și în urmă să se deie ceva de mănăcare. Lenevirea de diminēta în pat este foarte vătămătoare pentru copii. Copiii nu trebuie să fie culcați la un loc cu alte persoane, ci este mult mai bine să dormi singuri în patul lor.

Curăățirea corpului. Curăățirea tuturor părților corpului este de o trebuință absolută pentru sănătatea și creșterea frumoșă a corpului, căci: »Curățenia într'u toate ajută la sănătate«.

Copiii trebuie ținuti într'o curățenie foarte mare, adică premenirea rufelor (schimburilor) să se facă în toate zilele până la etatea de un an și jumătate. Spălarea desă a corpului este de folos nu numai din punct de vedere al curățeniei, ci este și un mijloc de a întări pe copil și a-l apăra de boale, căci necurătenia corpului este cuibul boalelor.

În vechime se credea, că spălarea cu apă rece după naștere și continuată până la vârsta cea mai înaintată este trebuincioasă.

Hufeland este și el de aceeași idee, dar consiliază (sfătuesce) de a aștepta, ca copilul se aibă cel puțin șese săptămâni. Dela această vârstă trebuie a-l spăla în toate diminețile cu apă puțin caldă, care se se răcescă pe ți ce merge, până când va fi rece de tot, ăra apa se fie prospătă. Acesta este cel mai bun mijloc pentru întărirea sistemului nervos și il apăra de multe boale. În această privință ăta ce ăice Virgiliu (Aeneis, lib. IX. versul 603.)

»Durum ab stirpe genus, natos ad flumina primum«.

»Deferimus, saevoque gelu duramus et undis«.

adecă, pentru a întări și prelungi viața tinerilor copii, trebuie a-i spăla în apă rece.

Trebuie dedați copiii a-i spăla preste tot corpul în toate diminețile cu apă aprăpe rece, se se spele repede și în urmă se se frece ușor pe piele cu un lepedeu (cearșaf) de pânză mai grăsa pentru a absorbi apa. Oră de câte oră se spală copilul, trebuie se se presere corpul mai ales părțile genitale (vintrele) cu pulbere de scrobeală, sau cu pulbere de lycopod; aceste pulbere apăra pielea contra iritațiunilor urinei (udului). Acăstă metodă se va întrebuița numai la copii mici până la etatea de 2—3 ani.

În totă săptămâna trebuie se se scalde copilul de două oră cu apă caldă ca laptele.

Vara apa se fie puțin caldă 17°—23° grade și se stea. adecă se se țină în ea numai 5—8 minute; erna înse se fie de 27°—28° grade. Nică-odată se nu se scalde copilul îndată ce s'a sculat din somn, se trecă cel puțin 1/2 oră dela sculare până se va scălda.

Copiii trebuie feriți pe cât se pôte de căldura prea mare a camerilor și a așternuturilor. De timpuriu se se deprindă a durmi pe saltele numai de paie. Hainele copilului trebae se fie largi ca se fie liber aerul între piele și vestminte. Capul copilului trebuie spalăt cu săpun și pieptănat în toate zilele, căci numai astfel se vor puté înlătura acele bube ce es pe capul copilului. În cas când se întemplă ca copilul se aibă bube pe cap, atunci trebuie a se spăla cu apă caldă și cu săpun și a le muia (bubele) cu unt de lemn, sau cu unt prospet nesărat.

Capul în tot-deuna trebuie se fie gol, adecă necoperit în casă, când însă timpul este rece se se acopere numai cu o acoperire subțire.

Să nu se deprindă copiii a purtă legături de lăna grăsa împrejurul gâtului; acesta este un rău obicei, căci predispune pe copii la gâlcă simple, și în casuri de epidemie de angină, este o puternică armă pentru a căpăta angină.

Într'un număr viitor vom vorbi ceva despre esirea dinților la copii, despre hrana lor și altele.

Prof. Dr. Elefterescu.

Aceea-și ești.

*Aceeași ești tu și acum
Frumăsa 'ngândurată —
O! numai inima ta nu-i
Ce-a fost — ađi e schimbată*

*Aceeași sunt și ochi tăi
Dedați ca se se plece
Când mă zăresc — privirea lor
E însă astăđi rece*

*Și fața ta aceeaș e —
Frumăsa fără semă —
Dar zimbetul pre buza ta
E rece — nu mă chiamă*

*Și eu? Ce tare m'am schimbat
Nu-mă recunosc ființa —
Atât de mult m'a mistuit
De doru-ți — suferința*

*Și ochi mei topiți mai sunt,
Privirea lor e stănsă
Așa de bine se lovesc
Cu fața mea cea plănsă!*

*Er zimbetul meu e acuma
Un zimbet de tristăță —
Se pare că imă eau prin el
Adio dela viață*

Emilian.

COMERCIU ȘI INDUSTRIE.

Lampă electrică uriașă. Un far luminător din Statele-Unite a fost provădit cu o lampă electrică, a cărei putere de lumină se evaluă la 9 milioane luminări ordinare. Ea pôte răspândi lumina în depărtare de 147 kilometri, e ridicată la înălțime de 55 metri și face un cerc luminos de 10 miluri în diametru.

Statua geniului omenesc. În Paris s'a format un comitet, cu scop de a ridica o statuă imosantă a geniului omenesc. Statua este proiectată în mărime uriașă; ce va fi construită din petri și minerale, în formă de mosaic. Desvélirea ei se va face cu ocazia expoziției din 1900 în legătură cu o mare sərbare internațională, la care toate națiunile lumii se fie reprezentate.

Combine. Acesta este cel mai nou termin comercial și însemnă un fel de cartell pe care acum voesce se-l întroducă ministrul Chamberlain în Anglia.

Stipendii pentru ridicarea comerciului extern. Comercianții tineri, cari au îndestulitóre pregătiri comerciale și industriale în curënd vor fi trimiși de ministerul de comerț în diferite state, atât din Orient cât și din Occident, pentru-ca se studieze din pracsă relațiunile piețelor de acolo și eventual se se și stabilescă acolo, ca se cucerescă terenul industriei din Ungaria. Astfel de tineri comercianți vor primă stipendii dela stat, din o fundațiune nouă, care pe viitor va purtă numele de: »Fundațiunea pentru stipendii Regina Elisabeta«.

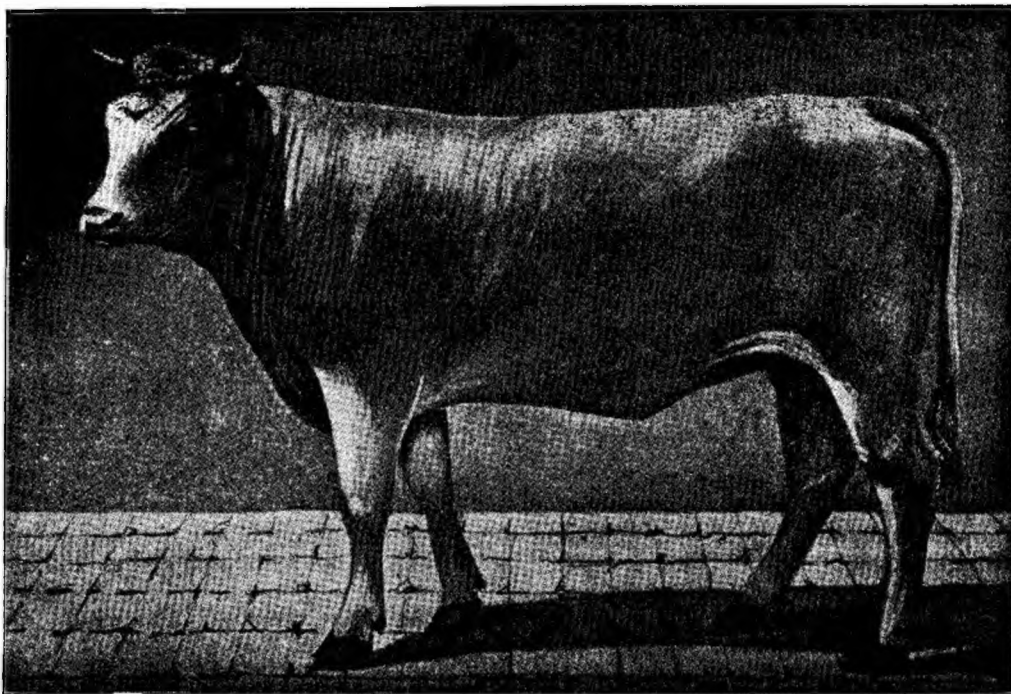
ECONOMIE.

Vitele de Simmenthal.

De un timp încococe a început și țărâna noastră ici côlea de a se cuprinde cu creșterea vitelor de rase nobile cum sunt vitele de pinzgau și altele.

Noi încă recomandăm țărenilor noștri un soi de vite, care întrunește în sine 3 condițiuni foarte folositoare (carne, lapte și putere de lucru) condițiuni mai potrivite recerînțelor economilor de mijloc și mai mici.

Și acesta e rasa vitelor numite de Simmenthal.

O vacă de Simmenthal cântărește 650—675 chilogr. taurul cântărește 1100—1150 chgr. prin excepțiune însă ajung și o greutate de 1200—1500 chgr.

Vaca mijlocie dă 2500 litre de lapte la an.

Reforma procedurii în casuri de faliment. Ministrul de justiție din Austria a dat un ordin cătră toate judecătorii prin care în cadrele legii existente face unele reforme, care tind acolo,

ca se înlesnescă poziția și se asigure favorurii mai mari creditorilor.

În viitor masa-uratorul va avea se lucre mai cu dinadinsul ca comunicația între falimentat și între creditorii sei se fie mai lesnicioasă și mai grabnică. Procedura în casuri de faliment va fi mult mai scurtă și prima datorință a judecătoriei va fi ca cu toate mijlocele posibile se insiste asupra împăcării. Dacă deja la început sunt prospecte de împăcare, inventarea mărfurilor

pote fi suspendată, pentru-ca astfel se nu se facă spese prea mari.

Producțiunea cânepii. În mai multe părți ale țerei s'a început o vie mișcare pentru lățirea cultivării cânepii. Mai multe fabrici de tors cânepă fac oferte avantajoase pentru cumpărarea fuiorelor. Agricultorii noștri ar face bine se cultive mai multă cânepă, căci ar avea un bun isvor de venit.

DIVERSE.

Lumea întorsă din țipini. Un plan fantastic preocupă pe un electrotehnic american, care mai-mai de nu o s'e-l ducă la casa de — smintiți. Vrea anume Newton Harisson, electrotehnicul, se întorcă globul pământesc așa ca cei doi poli ai lui se ajungă cu totul în alte pozițiuni. Americanul voesc se facă lucrul acesta cu putere electrică. Îi trebuie, dice, un cablu foarte gros în jurul pământului, prin care trecând curentul electric, se influențeze magnetismul pământului în o măsură, cum a socotit el de mare. Poli atunci i-ar aședa așa, încât pe ecvator se fie purerea primăveră! Cestiunea financiară este pentru dl Harisson, o bagatelă: n'are lipsă decât de 200 miliarde fl. Esecuțiunea tehnică s'ar sfârși în dece ani. Grosimea cablului e de 1½ metru, lungimea de 40.000 kilometri, greutatea 5 miliarde măji metriche. Pentru desvoltarea suficientă de curent electric are lipsă de o putere de 13 miliarde de cai.

Cea mai sănătoasă familie. Rar de tot se întâmplă, ca cinci generații se ia parte la o sərbătore familiară. Acesta însă totuși s'a întâmplat în Londra cu ocazia nunții de aur a părechii Chapman. Societatea consta din fericita părechie de 70—73 ani, din mamele lor (100 ani), din bunicele sprintene încă, din copii, nepoți și strănepoți. Dôamna Chapman senior, care a murit numai înainte cu câți-va ani și care dimpreună cu soțul ei era p'aci s'e-și serbeze nunta de diamant, a avut 9 copii, mare parte în viață. Numărul nepoților face 100, a strănepoților 175 și 19 copii ai celor din urmă. Bêtrâna femeie așa-dar a lăsat după sine 303 de urmași. Părechia care și-a sərbat nunta de aur, a avut nu mai puțin decât 17 copii, dintre cari trăesc 14, și toți căsătoriți. Numărul urmașilor lor încă a trecut peste sută.

În contra tutunului. În statul New-Yorkului vor fi amendați cu 10 dolari sau 10 zile de închisore toți aceia, cari se vor dovedi a fi vëndut tutun, seu țigări tinerilor mai micți de 18 ani.

CRONICA LUNARĂ.

Stindardul papal. Din Roma se anunță că cu prilejul sosirii împăratului german în Berlin, pe toate bisericile catolice erau arborate stindardele papale galbine-albe. Mai multe foi din Roma au scris, că generalul Lanza, ambasadorul italian din Berlin, a protestat energic în contra arborării unui stindard, care reamintese un stat dispărut pentru totdeauna. În ministeriul de esterne din Berlin însă nu vor s'e scie nimic despre acest protest, fiind-că în sensul legilor redactate de Bonghi și primite la 1871, tocmai Italia a fost prima putere, care recunoscă suveranitatea Papei, prin urmare ea nu negă nici dreptul folosirii stindardului papal, cum nu negă, ci recunoscă Papei dreptul de a avea corp diplomatic acreditat și reprezentanți diplomatici în străinătate.

În biblioteca Vaticanului din Roma s'a aflat un manuscris a lui Galileo Galilei, despre a cărui existență până acum nu s'a știut.

Pământ vindecător. Fericitul Kneip încerca se vindece pe cei bolnavi cu ajutorul apei. Acum preotul Felke din Revele voesc se întrebuițeze pământul ca leac pentru orî ce bolă. Felke pornesce de acolo, că afirmă că bólele sunt urmări ale păcatului și de óre ce omul din pământ este luat, cu pământ se fie vindecat. Deocamdată preotul Felke întrebuițează noul seu leac la vindecarea de rane, umflături, ruperi de óse, înveninări de sânge și apoi bóle interne. Pe rane deschise se pune pământ în grosime de un deget. Preotul apoi recomandă pacienților sei, cari sunt și până acum în număr forte însemnat, ca nóptea se dormă pe pământul gol.

Bolă estra-ordinară. Diarele americane aduc scirea, că medicii din Lyen curéză o față, care suferă de o bolă estra-ordinară. Ea este torturată de furia fómiei în măsură așa de mare, încât

mânâncă tot ce-i cade în mână. Bôla se începă cu aceea, că fata rupea colțurile foilor dela cărți și le mânca. Mai târziu mânca tomuri întregi. Acesta hrană caracteristică o iubea atât de mult, încât în timp de 6 săptămâni mânca nu mai puțin ca 11 tomuri dintr'un roman. Medicii, cari curéză fata, cred, că mania ei de a mânca cărți, se va sfârși cu nebulie.

Invitare la balul, ce-l va aranjă corpul profesoral dela gimnasiul superior fundational din Năsăud la 11 Februarie st. n. 1899 în sala de gimnastică dela gimnasiu. Inceputul la 8 ore sêra. Prețul intrării de persoană singuratică 1 fl., de persoană în familiă 80 cr. Venitul curat este destinat în favorul fondului școlarilor morboși. Suprasolvirile și ofertele marinimose se vor publica cu mulțămită în raportul gimnasial. Comitetul.

Turci în armata germană. »Frankfurter Zeitung« e informat din Constantinopol, că în vor sosi la Berlin 30 de oficeri turci, ca sê între în armata germană. Oficerii vor fi însoțiti de generalul de corp pașa Kamphörner.

Oficeri germani în armata turcescă. »Lokalanzeiger« este informat, că guvernul otoman a numit pe doi oficeri germani, ca instructori ai soldaților din trupele a două provincii.

Oficeri români în armata austro-ungară. »Neue Fr. Presse« află, că șese oficeri români, și anume: căpitanii Pehala, Robinaru, Teodorescu, Berendei, Vlădescu și Schina vor face un stagiul de un an în armata austro-ungară.

În Brașov s'a întemplat, că aruncând cineva un chibrit aprins în cutia de postă, aședată la edificiul postal, s'au aprins și au ars toate scrisorile ce erau în cutie.

Tăraniî noștri.

*Cât îi lumea și țara
Nu-i cu gânduri ca tata,
Cu jale ca măicuța
Și cu dor ca drăguța.*

*Doru meu pe unde umblă
Nu i pasere se-l ajungă
Dorul meu pe unde sboră
Nu-i pasere se-l oboră.*

*Cine n'are dor și drag
Până-i lumea i tot beteag,
Io sciu D-ne despre mine
Până-i lumea nu mi bine.*

*Cum e astăzi nu mi mâne
Bine nu-mi 'n toate zile
Cum mi mâne nu mi
alaltă.*

Bine nu mi nici-odată.

*Vai de lin și de pelin
Și de ăla ce-i străin,
Vai de lin și de boftuța
De ăla fără măicuța.*

*Măicuța de dorul teu
Me topesc ca inu 'n tēju
Măicuța de jalea ta
Mă topesc ca cânepa.*

Ț. Oltean.

*Lume, lume, lume, lume
Ardămite-ar focul lume
De trei părți
Cu lemne verși
Și de-o parte
Cu uscate
Dacă 'ntine n'avui parte
Decât de străinătate.
De-ar fi lumea de hârtie
O-aș aprinde-o într'o
mânie*

*Inse lumea e cum o vești
La nime sê nut'ncrești
Nici la soră, nici la frate
Nici la camașa din spate.*

*Și străinul atunciți frate
Când va da din pētră
lapte*

*Și străină sorióra
Când va pușcă pușcă golă*

Un țeran din jurul Bistriței.

*Frunză lată de pe baltă
Bine mi-a fost mie odată
Dar s'a întors frunza
pe tâu*

*Și acum mi destul de rău.
Când măicuța m'a făcut
Ploa'tau și-au bătut vânt
Cum au fost vremea de rea
Aga-i și inima mea.*

*Câte bôle pe sub lună
Nu-i ca dorul de nebună
Câte bôle pe sub sôre
Nu-i ca dorul ardetóre.*

*Că dorul unde se pune
Face inima cărbune
Și dorul unde se lasă
Lacramilor face casă.*

V. și E. Radu.

Bradul.

*Légână-se bradu-n codru
Légână se de nu-i modru
Fără vânt, fără recóre
Fără nici un pic de bóre!
Bradule brăduț de jale
Ce te leageni așa tare
Fără bóre fără vânt
Cu crengile pe pământ?
Da cum nu m'oiu legâna
Și când vântul n'a sufla,
Când o veste mi-a sosit
Că spre mine s'au pornit
Trei meșteri cu trei topóre
Pe mine se mă obóre —
Jos se mă dărăburésbă.
Și din mine se cioplăscă,
Lemne lungi în patru
dungi*

*Și ușiță la temniță
Și roștee la pivniță,
Și-acolo mi-a merge rău,
Căci amar de capul meu
N'oi avea odihnă deșu,
De zuritul ferălor
De plânsul nevestelor.
De jalea feciorilor
De plânsul surorilor
De dorul voinicilor
De plânsul drăguțelor!
diș Marmăția.*

Bibliografii.

Troparul Botezului Domnului „In Iordan“, compus pe motive de ale cânt. bis. pentru cor de bărbați; „Fôie verde de trifoi“ și „Tot ți-am ȃis mândro“, cântece populare lucrate pentru cor de bărbați (4 voci) au apărut hectografiate pe hârtie ministerială și se pot căpeta la autorul Timotei Popovici, prof. de musică în Brașov (str. Hirscher 28) cu prețul de 30 cr. de exemplar plus 3 cr. porto.

„Dietetica populară“, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de viețuire a țeranului român, scrisă de dl Simeon Stoica medic pensionat. Carte tipărită cu ajutorul Asociațiunii transilvane, având în text un număr mare de ilustrațiuni. E o bună și pretioasă călăuză pentru țeran, ca și pentru orice familie, arătându-i cum să-și păzescă sănătatea, cum să se hrănescă, cum să trăescă și de ce să se ferescă pentru a se bucura de o viață veselă și îndelungată. Se poate procura și dela Tip. A. Murășianu.

A apărut raportul anual al societății de lectură „Petru Maior“ din Budapesta pe anul administrativ 1897/8. Din acest raport se vede că membrii societății au fost în anul acesta: ordinari: 59; estraordinari: 3; onorari: 35; fundatori: 36 (în viață, morți 5.) Numărul membrilor ordinari arată față de anul trecut (79) o scădere considerabilă. Societatea a ținut în decursul anului 29 ședințe. Biblioteca societății constă din 2068 opuri în 2647 volume. Avera totală a societății e de 6915 fl. 16 cr. Dorim acestei societăți de mare ponderositate pentru neamul românesc viață îndelungată și progres înfloritor!

Voci de presă

despre „Calendarul portativ.“

„Gazeta Transilvaniei“ aduce: Un nou călindar pentru anul 1899 a întocmit și edat dl Ioan Baci preot în Șoimuș, editorul »Revistei Ilustrate«. E »Calendar portativ«, singurul călindar de acest fel apărut la noi. E legat frumos în pânză, având format mic, dar voluminos. Pe lângă partea calendaristică, cu genealogia domnitorilor din Europa, Asia, Africa, America și Australia, cu târgurile dela noi și din Bucovina etc., conține: Literatura agricolă română în care se cuprinde un catalog al cărților de cuprins agricol, apărute în limba română din anul 1803 și până adî. Urmeză apoi mai multe registre liniate pentru însemnarea cărților împrumutate; alt registru pentru însemnarea terminelor; pentru purtarea cassei; Buletinul meteorologic și afacerile de peste ȃi pe an. 1899; Registrul servitorilor; Timbre, postă, telegraf (cu toate amănuntele; Cât putem lucra într'o ȃi cu jugul și cu mâna; Cât se sémână pe un hectar și alte mai multe însemnări pentru economi; Tabelă pentru calcularea timpului, altă tabelă pentru calcularea intereselor; Un registru pentru însemnarea lucrătorilor; Un formular de statute pentru însoțirile agricole. La urmă o colecțiune de poesii frumoșe, precum Cântecul gîntei latine de Alexandri; Trecerea Dunării de Boteanu; Auđiți acolo; Bucurie, de metrop. Șuluțiu; La arme; Hora dela Plevna; Măriora de Bolintineanu; Tricolorul; Doi ochi; Ști tu; Unde ești etc. etc. Apoi anunțuri. — Prețul 1 fl. 50 cr. (trimis prin postă recomandat 1 fl. 65 cr.)

„Tribuna“ aduce: Călindar portativ. Seria călindarelor s'a mai mărit cu unul: Călindar portativ pe anul 1899, întocmit și edat de Ioan Baci, preot în Șoimuș, editorul »Revistei Ilustrate«. În format 8°, volumașul are peste 200 pag., e compactat bine, în forma unui Notes, potrivit a-l purta. Autorul s'a condus de devisa acésta, căreia îi corespunde perfect:

Tot mereu pörta la tine
Călindar
In buzunar
Și-ți însémnă toate bine
Câte prestai peste an
Orî cu muncă orî cu ban.
Că-i vedea ce folos mare
Îți va da asta lucrare, —
Ce de nu o vei păzi
Crede-mă că ti căi.

În întregimea sa opșorul s'ar puté numi călindarul bunului gospodar, căci pentru bunii gospodarî dela țeră pare a fi merit. Conform cerințelor lor e compus.

Glume.

Eu și frate meu.

— Cine e mai mare la voi în sat? întrebă un Român pe un Faraon de Țigan.

— Turnul bisericii! răspuse Țiganul.

— Nu așa, mēi Faraone. De cine sciu frică omeniî din satul vostru!

— Este un taur de bivol, care împunge, și de acesta sciu frică toți omeniî din satul nostru! răspuse Cioroiul.

— Nu așa mēi Farone, fire-ai al dracului să fi. Eu te întreb cine trăesce mai bine în satul vostru?

— Eu și frate-meu, decă avem ce mânca! răspuse Faraonul.

Sasul și sluga.

— Mai mănăncă și zamă, mēi Iuone! dise odată un Sas cătră sluga sa, care prândea.

— Că-i bună și carnea, stăpâne! răspuse sluga.

— De-i bună, îi și scumpă, mēi Iuone!

— De-i scumpă, îi și vrednică, stăpâne!

— Ni-chez acum mai bea și apă mēi Iuone!

— Fire-ai sănătos stăpâne! că n'am sciut de ce nu mai pot mânca Acum o se mē veđi mănăcând!

— Ba că să te lași de-atâta mănăcare, mēi Iuone, că de nu o se mē las eu de tine.

Cătanele și cărciumarul. Trei cătane au intrat odată într'o cărciumă, dar nici unul n'avea macar o lăscăiă; au gândit însă, că dör-dör vor puté scăpa cumva și făr' de-a plăti.

După-ce au beut și s'au ospetat bine, au început a se certă:

— »Eu am să plătesc tot!« dise cel mai bătrân.

— »Asta mi-ar mai trebui!« adause al doilea, »să plătesc tu pentru mine?«

— »Ce vreți voi?« strigă atunci cel mai tiner, »că eu nu voi fi beut poména moșului!«

Pe când ei se prefăceau a să certă astfel, vine cărciumariul și le dise să nu se mai certe, că el a aflat un bun mijloc pentru plată, care-i va mulțami pe toți.

— »S'auđim!« strigă ca dintr'o gură.

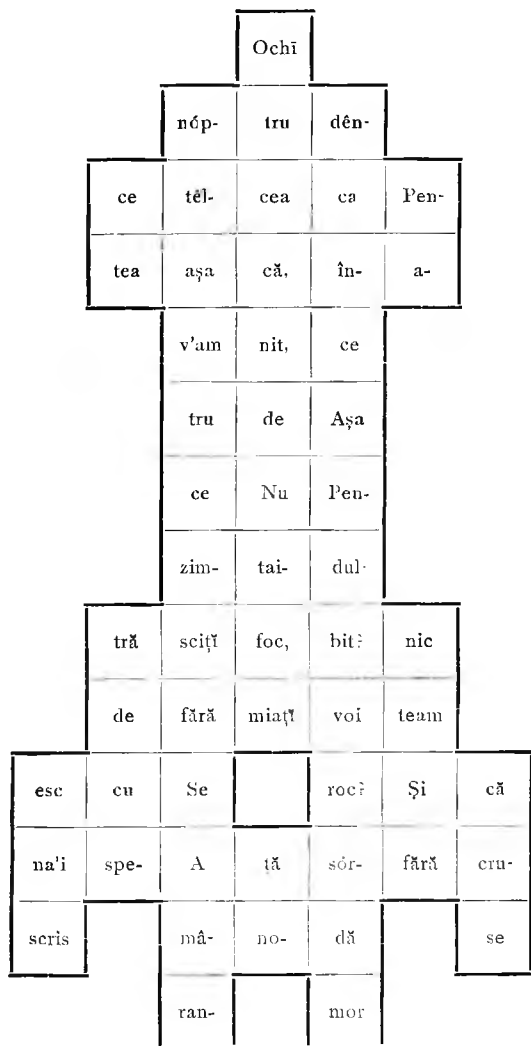
— »Eu«, dise cărciumariul, »imi voi lega ochii și acela, pe care-l voi prinde întâiu, va trebui se plătescă tot.«

Asta au așteptat'o, hoții de ei! Cărciumariul își legă ochii și începü a orbecă prin casă, lovindu-se când de mész, când de scaune, ér cătanele se furișară tiptil-tiptil prin ușă afară și raita la drum.

Intr'un târdu vine cărciumărăsa, ér cărciumariul, nesciind cine-i, se aruncă repede la ea și prindendu-o, îi strigă: »Tu trebuie se plătescî tot!«

Găcitură.

Găcitură de șach
după săritura calului de Emilia Cutean.

2. Găcitură de Iuliu Bugnariu.

De departe vii dorită?
Te salut, dar nu știu vai,
Nici internul tău, iubită,
Nici stăpânul, care-l ai!
Dar' te-oiu rumpe drept în două
Și-atunci bine voiu privi
Și voiu ști și-a ta voință
Și stăpânul ți-l voiu ști.

Intre cei ce vor deslegă bine găciturile se vor sorta 5 tablouri autotypice foarte frumoase imprimare pe carton de lux.

Deslegarea găciturilor din broșura I.

Găcitura I. de Măriora Vlăsa.

„Dumnezeu le vede toate”

A deslegat-o bine: Dl. Georgiu Bujigan învățător în Deliblat (C. Temeș). Emil Radu, d-șora Veronica Radu din Bistrița, Lucreția Baciuc din Șoimuș, Eleonora Costescu, Iulia Negrescu, Victoria Tache Manolescu București, Elisa Petrescu Iași și dl Ioan Moldovan, preot în O-Ujfalu.

Găcitura a II-a treiunghiulară de Negrescu.

- Numele autorului = *Negrescu*
- Scriitor român = *Eliaade*
- Animale = *Girafe*
- Nume din bibliă = *Raabu*
- Oraș din Așia = *Ed-fu*
- Pronume = *Sie*
- Pronume = *ce*
- Vocală = *u.*

Le-a deslegat bine: D-șorele Victoria Tache Manolescu și Iulia Negrescu

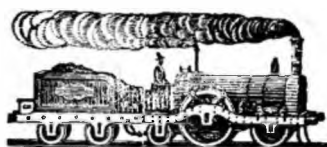
Găcitura a III-a cubică de Ionescu.

- Rîndul I. Mapă
- » II. Masa
- » III. Amar
- » IV. Ramă.

Bine a deslegat-o: Dl. Georgiu Bujigan învățător în Deliblat (C. Temeș), Emil Radu, Constantin Constantinescu București. D-șora Veronica Radu în Bistrița, Aurelia Baciuc din Șoimuș, Victoria Tache Manolescu București și dl Ioan Moldovan preot în O-Ujfalu.

După sortarea premiilor a câștigat:

- Premiul I. Metropolitul Șuluț l'a câștigat Ioan Moldovan,
- » II. Metropolitul Șuluț » » Georgiu Bujigan,
- » III. Georgiu Bariț » » Veronica Radu,
- » IV. Georgiu Bariț » » Lucreția Baciuc,
- » V. Castelul Peleş » » Iulia Negrescu.

POȘTA
REDACTIUNEI.

D-lui Dr. El. în București. Am primit cu mulțămintă, și o publicăm în broșura 2, precum veți. Așteptăm cele promise.

D-lui I. C. N. în Iași. Am primit manuscrisul, vom alege ceea ce va fi potrivit pentru foia noastră.

D-lui Demetriu Nicora învățător în Lupșa, p. u. Offenbánya. Prin excepțiune îți împlinim dorința așa după cum ai cerut.

La „O Albă-Iuliană”. Am primit novela trimisă și îți vom face loc în Revista Ilustrată.

D-lui Petru P. Roșca. Broșure singuratice de pe anul trecut nu vă putem trimite, numai cursul complet. Pe anul curinte te-am înscris între abonații noștri conform cererei D-tale.

D-lui Georgiu Bujigan, învățător în Deliblat. Te-am înscris între abonații pe lângă condițiunile ce ne scrii, ăr referitorii la tabloul amintit de D-ta răspundem că vom face așa precum ai scris. Numai ne trimite fotografia coriștilor și atâtea corone, câte esemplare doriți ca să vă trimitem. adecă de fie-care esemplar câte 1 coronă.

D-lui Iulian Popescu preot în Ostrov. Am primit cu mulțămintă suma de 9 fl. 20 cr. pentru 6 călindare portative, espedându-vă atât călindarele cât și Revista Ilustrată.

D-lui Chiril André, student în drept al universității din Geneva în Braila, strada Plevnei Nr. 253. Ți-am trimis ceea ce ți-am promis și ne vom ține mândri cu D-ta de a te pute număra în rîndul colaboratorilor noștri; când vei plecă la Geneva te rogăm ca se ne scrii, primesce sincere salutări dela soțul D-tale de călătorie.

D-lui Dr. Demetriu Ciuta, avocat în Bistrița. Astăzi v'am espedat Revista Ilustrată cursul complet de pe anul trecut, precum și broșura I. de pe anul II., banii i-am primit și vă mulțămim de încurajare. Salutările noastre.

La mai mulți. Broșura a două o trimitem numai la noi abonații cari ne-a trimis prețul abonamentului sau a primit dela noi concesiuni de a plăti în rate, cine n'a renouit abonamentul nu poate primi Revista; risipă noi nu putem face.

D-lui George Truța, preot în Coșna. Ți-am espedat Revista de pe anul trecut întreg cursul precum și broșura primă. Calendarele le-ai primit? Primesce mulțămintă și salutări.

La toate radacțiunile ce ne-a trimis Revistele lor în schimb le mulțămim trimittându-le și noi pe a noastră.

D-lui Vasiliu R. Buticescu în Bistrița. Cele promise le așteptăm cu nerăbdare, ăr trimittându-ne și vre-o novelă eșită din mâniastra D-vastră penă, ne-ați cauza cea mai plăcută surprindere.

Reuniunii de cetire în Z . . . Cu preț mai redus „Revista Ilustrată” nu o putem da, căci și așa de abia ne putem scote spesele.

D-lui I. N. P. în Cluj. Am primit cu mulțămintă, — Deși avem material din abundență totuși la articli scriși de D-ta facem loc cu plăcere în „Revista Ilustrată.” Despre celelalte ți-am scris epistolă. Salutare.